ספר

דובר שלום

אדמו״ר״י בעלז

פון גרוסין הייליגען צדיק דער רבי ר׳ שלום רוקח
פון בעלז זצלה״ה זי״ע

אייך א קונטרס אהל יהושע פון זיין זוהן דער גרויסער הייליגער צדיק רבי ר׳ יהושע רוקח פון בעלז זצלה״ה זי״ע

אין דיזען ספר ווערט ערציילט וואונדערליכע זאכין פון דיזע ביידע צדיקים. אזא וויא מיר האבין ארויס גינומען פון הייליגע ספרים אונד מיר האבען איבער גיזעצט אויף זשארגאן אז יעדער מענטש זאל קענין זעהן דיא גרויסקייט פון דיא צדיקים זיך ארויס נעמען אמוסר וויא אזוי צו דינען השי״ת

ירושלים

הוצאת דפוס הרב הרשקוביץ ירושלים זכרון טובי בית מן

דובר שלום

וואונדערליכע מעשיות פון דעם הייליגן רבין
ר׳ שלום מבעלז זצ״ל

א) בשעת ר׳ אלעזר ז״ל ר׳ שלום׳ס פאטער איז נפטר גיווארין
יונגערהייט האט זיין מוטער חתונה געהאט מיט א נגיד
פון בראד. דעריבער האט איהר ברידער ר׳ ישכר דוב אב״ד פון
סקאהל גינומען איהר זוהן ר׳ שלום ווען ער איז נאך גיוועזן
אקליין יונגיל צו זיך אהיים ער האט אים דערצויגין אונ האט
אים מדריך גיוועזן אונ דיא וועגין פון דער תורה, דער נאך האט
אים גיגעבין זיין טאכטער דוא רבנית הצדיקת מרת מלכה פאר
אווייב עס איז אויף דער גאנצער וועלט וויסינלעך איהר צדקות
אז זיא האט אים גיברענגט צו דעם גאנצין גרויסקייט אללע נאכט
פלעגט זיא אים אויף וועקען פונ זיין שלאף אונ האט צוא אים
גיזאגט שלום הייב דיך אויף פון דיין בעטיל צוא דער דיהנסט
פון השי״ת. הייב אויף דיינע אויגען אונ זעה נאר אז אללע בעלי
מלאכות זענען שוין אויף גישטאנען פון זיירע בעטין ארבעטין,
שטייא דוא אויך אויף צוא דיין הייליגע דיהנסט פון השי״ת, אלע
נאכט האט ער זיך גימאכט פאר זיין בני בית וויא ער גייט שלאפין
אונ זיין חדר אריין אונ זיא האט אים דארך דעם פענצטער אראפ
גילאזט אויף דער גאס איז ער גיגאנגען אונ דעם ביהמ״ד אריין
פון ר׳ שלמה לויצקער פון סקאהל פלעגט ער דארט בייא אים
לערנען אגאנצע נאכט ביז עס איז טאג גיווארין אונ איידער דער

מארגענשטערין האט אויף גישיינט איז ער אהיים געגאנגען האט אים זיין ווייב ארויף גינימען דארך דעם פענסטער פון דעם האט קיינער נישט גיוויסט אונ ער האט זיך אביסיל גילייגט שלאפין, אזוי וויא ער האט נאר פערמאכט זיינע אויגין האט זיך זיין שווער אויף געהויבין פון זיין שלאף אונ וויא ער האט גיזעהן אז זיין איידעם שלאפט נאך איז ער אויף אים זייער בייז געווארען האט ער אהן גיקלאפט בייא דער טהיר אונ האט אים גיזאגט וויא לאנג נאך וועסטו שלאפין? ווען וועסטו אויף שטעהן? אונ ר׳ שלום ז״ל דארך זיינע צדקות האט ער זיך אויפגהובען אונ האט זיך גיזעצט לערנען מיט זיין שווער אזוי האט ער זיך נוהג גיוועזן שטענדיג אמאהל האט איהם זיין שווער גיזאגט אז ער קען אים שוין נישט האלטען דעריבער זאל ער זיך מאכין א האנדעל איז ער שוין גרייט גיוועזן צו פאהרען קיין לייפציג קויפען סחורה האט זיין ווייב דוא רבנית גינימען דוא אורינג מיט דוא פערעל אונ האט זייא פערקויפט כדי ער זאל קענען נאך אצייט זיצען אונ לערנען תורה:

ב) אמאהל האט אים זיין ברידער ר׳ לייביש רוקח געזאגט עס איז מיר אווינדער פון וואנין איז דיר גיקימען דיין גרויסקייט פאר וואס אונ אונזער יוגענד האב איך דאך גילערענט בעסער פאר דיר וואס-זשע איז יעצט מיט דיר גיווארין האט אים דער רבי ר״ש גיזאגט דוא זאלסט וויסען מיין טייערער ברידער אז איך בין גיקימען צו דרייצעהן יאהר אונ בין גיווארין אבר מצוה איז צוא מיר גיקימען מיין זיידע ר׳ אלעזר ז״ל מאמשטרדם אונ האט איוסגיביטין מיין נשמה אונ פון דאמאלס אהן האט אויף מיר גירוט דער רוח הקדש אונ איך בין גיווארין פארקעהרט צו א אנדערין מענטש:

ג) ווען ר׳ שלום האט געלערענט בייא זיין רבין ר׳ שלמה לוויצקער

האט זיך אונ אים פליצלונג דער וועקט א חשק ער זאל פארען צום רבי'ן פון לובלין ער זאל ביי אים לערנען האט ער דאס ערציילט זיין רבין ר' שלמה האט ער אים נישט גיוואלט מסכים זיין דערויף נאר דאס גליסטונג האט אונ אים גיברענט צוא פאהרין קיין לובלין דעריבער האט ער זייער גיבעטין זיין רבי'ן ער זאל אים געבין רשות דערויף האט אים זיין רבי גיזאגט אז דו ווערסט פאהרען קיין לובלין וועל איך ביי דיר צו נעמען דאס גאנצע גאנצקייט וואס דוא האסט ביי מיר מקבל געווען ער אבער דארך זיין גרויסען חשק האט ער דערויף נישט גיקיקט אונ האט אים גיזאגט פון דעסט וועגין וויל איך אהין פאהרען אונ ער איז פון אים אוועק גיפארין וויא ער איז אהיים גיקומען פון לובלין איז ער געגאנגין צוא זיין רבי'ן איז זיין רבי דאמאלס געשטאנען ביים דעם פענסטער וויא ער האט אים גיזעהן האט ער געזאגט צוא זיין ווייב דו רביצען קים זעה נאר מיין תלמיד ר' שלום וויא זיין פנים שיינט אונ דוא לעכטיקייט פון דער תורה שיינט אויף אים:

ד) אונ בעלזא האט גיוואהנט אגאון אהייליגער מאן מיט זיין נאמען שלום משיח האבין דיא שטאט מענטשין גיוואלט מאכין פאר רב איבער די שטאט נאהר ווייל ער איז גיוועזן א גרויסער עניו האט ער זייא אבגעזאגט ווייל ער האט נישט געוואלט הנאה האבען פון דער תורה דעריבער זענען דוא בעזונדער בעלי בתים געפארין קיין לובלין פרעגען דעם רבי'ן וועמין מען זאל אויף נעמין פאר רב האט ער זייא געזאגט אז זייא זאלין אויף נעמען ר' שלום-ין פאר רב זענין דוא מענטשען געגאנגען צו זאמען נעמען חתימות אויף דעם קאנסוס וואס זייא האבין אים געוואלט שיקען וויא זייא זענין גיקומען צוא ר' אהרן-נין ער זאל זיך חתמינין אויף דעם

קאנסוס האט זיין ווייב דערעהרט איז זי צו אים צוא געגאנגין און האט געזאגט דוא ווערסט זיין אינטערטענוג אזא יונגען מאנ וויא ער איז עס ווערט פאר דיר זייער נישט שיין זיין דעריבער וויל איך אז דוא זאלסט ווערען רב וויא זיא האט אים זייער לאנג גיבעטען האט ער געמיזט ברעכינ זיין דעה און זאל אויף זיך נעמען דעם עול פון רבנות וויא דער רבי פון לובלין איז דאס גיוואר געווארען [illegible]ט ער געזאגט דוא חכמים האבען געזאגט אז אהרן האט נאך ג[illegible]ט שלום און דא זעהין מיר פערקערט אז שלום יאגט אהרנין עס [illegible]ז אזוי גיוועזן דער צדיק ר׳ אהרן איז נישט לאנג קיינ רב גיוועג נאהר ער איז תיכף נפטר גיווארען דאמאלס איז ר׳ שלום אויפגענימן גיווארען פאר רב דאס איז גישעהן און דעם יאהר תקע״ז:

ה) עס איז בעוויסט דאס ר׳ שלום האט אליינ עוסק געוועג און דער שול בויען פון בעלז אמאהל איז דארך געפארין מענטשען דארך בעלז סוחרים פון דער שטאט קריסנעפאלו וואס איז נעבען בעלז זייא זענן געוועזן און לבוב האנדלען און יעצט זענען זייא אהיים גיפאהרען האט דער רבי צו זייא געשיקט זיין גבאי ער זאל זייא זאגין פון זייניט וועגען אז ער וויל זייא צו העלפען די בעלי מלאכות בויענ דוא שוהל דיא מענטשען זענענ נישט געוועזן פון דעם רבי׳נס חסידים זייא זענען אויך געוועזן גיצויגען אהיים צו פאהרען פון דעסט וועגען האבן זייא מורא געהאט פאר דעם רבי׳ן האבנ זייא געהיטן זייג בעפהל זייא זענין גיגאנגען צוא דער שוהל און האבנ דארט גישוהן עפעס א מלאכה נאר זייא האבנ דער פון געהאט זייער [illegible]גרויסען צער ווייל זייא האבן גיוואלט אהיים פארען יעדער רגע איז בייא זייא גיוועזן גירעכינט וויא איאהר

אללע מאהל האבען זייא גישיקט פרעגען דעם רבי'נ אויב זייא קעניג שוין פאהרען האט ער זייא צוריק גיענטפערט אז זייא זאלען ווייטער ארביטין ער וועט זייא שוינ מודיע זיינ ווען זייא זאלין קאנטשען זייער ארביט וויא עס איז פערבייא גיגאנגין עטליכע שעה האט צוא זייא דער רבי גישיקט אז יעצט קענען זייא שוין פאהרען זייער וועג ווייטער וויא זייא זענן גיקומען אתחום שבת וויט פונ שטאט איז זייא אקיגען געלאפען אמענטש אונ האט צו זייא גיזאגט איר זאלט וויסען אז דער טייך איז אויף גענאנגען אויף אלע זיינע ברעגים פאר אשעה אדער צווייא איז געפאהרין א גלח אונ איז דערטרונקין געווארין אונ דעם טייך ווייל ער האט זיך נישט גיוויסט צו היטן דאמאלס זענין דיא מענטשין געוואר געווארן אז דער רוה״ק רוהט אונ דעם רבין'ס בית המדרש:

י) אמאהל איז ר׳ שלום׳ס ברידער ר׳ לייביש רוקח געוועןאונ בעלז ווייל ער איז געפאהרען מקיים זיין כבוד אם דאס איז זיין מיטער דיא צדיקת מרת רבקה העניא וואס זיא האט געוואהנט בייא איר זוהן דער רבי אונ בעלז דאמאלס האט דער רבי געבויעט דיא שוהל אמאהל האט דער רבי ר׳ לייביש געזעהן אז זיין ברידער דער רבי שטייט אונ ארביט אליין ליים אונ ציגעל איז עס דיא זאך נישט געפעלען האט ער עם געשטראפט דערויף אונ האט צו עם געזאגט דיא חכמים ז״ל האבען דאך געזאגט אז אמענטש ווערט געזעצט פאר א פרנס איבערן ציבור טאר ער נישט טוהן קיין מלאכה פאר דרייא מענטשען פאר וואס זשע ביסטו עובר אויף דוא חז״ל ווערטער האט אים ר״ש גיענטפערט מיין ברידער זאלסט וויסין אז ווען איך בין גיוועןאונ סקאהל האב איך געהאט צווייא חברים וואס מיר פלעגין בעזאממען

לערנען האט מען מיר מגלה גיוועזן פון הימעל אזא מענטש וואס שלאפט נישט טויזינד נעכט נאר ער לערנט תורה קען ער ווערין א אמת׳ר געטליכער מאן אטייל זאגין אז אליה׳ זאל זוך צוא אים בעווייזען האבין מיר צווישין זיך געמאכט מיר זאלען אנהייבען אויף צו זיין בענאכט אונ עוסק זיין בתורה איין חבר האט זיך פון אונז אבגישייד נאכדעם וואס עס איז פערבייא גיגאנגין עטליכע הינדערט נעכט אונ דער צווייטער חבר האט זיך פון מיר אבגישייד נאכדעם וואס עס איז פערבייא גיגאנגין אכט הינדערט נעכט ווייל זייער כח איז אבגימאטערט גיווארין אונ זייא האבן נישט גיקענט בייא שטיין בין איך אליין געבליבען דוא לעצטע נאכט פון דיא טויזינד נעכט איז גיוועזן אגרויסער אונ אשטארקער ווינט ער האט צו לייגט בערג אונ ציבראכין שטיינער ער האט אויס גיבראכין אלע פענסטער פון בית המדרש אונ האט פערלאשין דיא לעכט פאר גרויס פחד בין איך ארויס גילאפען אונ האב גיוואלט אהיים לויפען נאר דער ווינט האט מיר פערשטעלט דעם וועג פאר גרויס צער האב איך אנגעהויבען צו וויינען פאר השי״ת מיט גרויס מידיקייט בין איך צוא געקימען צום ארון הקודש און איך האב גיעפינט דו טירלעך אונ האב געשריגען פאר השי״ת מיט מיין גאנצען הארץ ביז השי״ת האט זיך אויף מיר ער בארימט דאס דער שטורים ווינד איז שטיל געווארין איז צו מיר צו געקומען אאלטער מאן אונ האט מיט מיר געלערינט די גאנצע תורה אונ דער לעצטער דין וואס ער האט מיט מיר געלערנט איז גיוועזן הלכות בית הכנסת וויא אזוי זשע קען איך איבער ענטפערין דו הייליגע ארביט צו א אנדערין מענטש גלייב מיר מיין טהייערער ברידער אז ווען איך זאל האבען כח וואלט

איך אליין געבויעט פון דעם פידאמענט ביז צום סוף נאר השי"ת
וייסט דאך דאס איך האב קיין כח נישט גייערט דאס וואס איך
בין בכח צו טוהן טיא איך אליין

ז) דער רבי ר' שמשון פון יערוסלוב איז געקימין קיין בעלז
נאכדעם ווען דוא שוהל איז שוין גיוועןפארטיג האט עם דער רבי
ארייין געפירט און שוהל ער זאל זיא אנקיקין האט ר' שמעון
גיטאפט מיט זיינע הענד אויף יעדער ארט און האט געזאגט גיט
גיט נאר אויף איין ארט האט ער גאר נישט געזאגט האט דער רבי
ר' שלום געזאגט און דער צייט ווען דוא מאלאריס האבין געבויט
אויף דעם ארט בין איך נישט גיוועןאון דער היים

ח) און דערצייט וואס דער בעלזער רבי האט געקאנטשעט
דיא שוהל האט ער געזאגט צו זיינע חסידים איך אליין בין
נישט ראוי צוא בענייען דיא שוהל נאר עס איז פאר האנדין
איינער און דעם דור וואס ער איז בכח מיר צו צוהעלפען צו
בענייען דיא שוהל נאר איך קען מיך נישט אינטער שטעלען
צו ריפען אים ער זאל אהער קימען זיין כונה איז געוועןאויף דעם
רבי'ן ר' יהושע העשיל תאומים פרענקיל פין קאמארנא ווי דער
ר' יהושע העשיל האט געהערט אז דער בעלזער רב בענייעט דיא
שוהל אוז ער אליין געפארין קיין בעלז האט דער בעלזער רב
תיכף מרגיש געוועןאז דער רבי רב יהושע העשיל פארט צו אים
האט ער געזאגט צו דער רביצין אז זיא זאל אהנגרייטין גיטע
מאכלים אויף שבת וייל ער וועט האבין איין גרויסען און א
ארענטליכין אורח אויף שבת פרייטאג איז גיוועןא מנהג און בעלז
אז דער שמש פלעגט פרעגען דעם רבי'ן ווען ער זאל גיין קלאפין
אויף דער שטאט מען זאל לעכט צינדין דיזען פרייטאג האט אים

אויך דער שמש גיפרעגט האט ער אים גיענטפערט עס איז נאך דא צייט אזוי האט אים דער שמש גיפרעגט עטליכע מאהל און דער רבי האט אים גיענטפערט עס איז נאך דא צייט קיינער האט נישט געוויסט זיין כונה ביז פאר נאכט איז גיקימען דער רבי ר׳ יהושע העשיל האט דער רבי תיכף געהייסין דעם שמש קלאפין און שטאט מען זאל לעכט צינדין האט דער בעלזער רב גיזאגט צום רביין יהושע העשיל מיר האבין זייער גיוואלט אז איר זאלט זיין בייא אינז מיט מיר בענייען דיא שוהל איך האב מיך נישט גיקענט אינטער שטעלין פון אייך דאס צו בעטין נאר ג׳לויבט איז השי״ וואס ער האט דערפילט מיין בקשה און האט גיגעבין און אייער הארץ אריין אז איר זאלט צו מיר אליין קומען און אדאנק צו השי״ת וואס עס וועט זיין נאך א צדיק וואס זאל מיר צו העלפין בענייען דיא שוהל

ח) דער בעלזער רב איז אמאהל גיוועזן און אשטאט האט ער דארט גידאווינד און א שוהל פארין עמוד, דיא שוהל איז גיוועזן נעבין א אלט בית הקברות וויא ער האט און געהויבין צו זאגין דיא הויכע שמונה עשרה אז ער האט גיקאנטשיט דיא ברכה מחי׳ המתים האט דאס קהל נישט גיזאגט קיין קדושה ווייל זייא האבין אים נישט געהערט אויס לאזין דארך דעם ברימונג וואס איז גיווארין און שוהל אזוי וויא איום טוב דיגין טאג ביז דער רבי האט זיך גימיזט אויס דרייען צו זייא געבין אווינק מיט דער האנד אז זיי זאלין זאגין קדושה וויא ער האט גיענדיקט דיא שמונה עשרה האבין זייא זאך פאר אים מתנצל גיוועזן פאר וואט זייא האבין אים נישט נאך גיזאגט קיין קדושה ווייל עס איז גיווארין און שוהל אגרויס ברימונג אבער זייא האבין נישט געוויסט פון וואס דאס

ברימונג איז האט צו זייא דער רבי ר' שלום גיזאגט אז דיא נשמות האבין זיך פערזאמילט אונ זענין גיקומען אונ שוהל אריין ווען זייא האבין געהערט דיא ברכה מחי' המתים זייא האבין גיקלערט אז עס איז שוין גיקימען דיא צייט דיא מתים זאלין לעבידיג ווערין פון זייא איז גיוועזן דער גרויסער שטארים

ט) מען האט גיזאגט אויף ר' שלומ'ן ז"ל אז נאך דעם וואס ער איז אויף גיוועזין ניין הינדערט אונ ניין אונ נייציג נעכט איז אונ דער טויזענדסטער נאכט צו אים גיקימען אלי' הנביא אונ האט מיט אים גילערינט הלכות בית הכנסת דאמאלס האט ער זיך מתעורר גיוועזן צו בויען דיא שוהל ר' שלום ז"ל האט גיזאגט אז ער האט גישטעלט דיא שוהל אויף אזעלכי ארט וואס פון אקיינין אים ביז ירושלים גיפינט זיך נישט קיין צלם נישט קיין בילד

י) אמאהל איז דער בעלזער רב גיוועזן אונ ברדיטשוב בייא זיין ברידער הגאון ר' לייביש רוקח ז"ל אונ ר' לייביש-ס איידים האט שוין געהאט סעכטער צום חתונה מאכין אין די עלצטע מרת חי' איז איר זיווג זייער שווער גיוועזן אזוי וויא קריעת ים סוף האט דער רבי ר' לייביש גיבעטין זיין ברידער דעם רבי ר' שלום ז"ל ער זאל זיא בענטשין האט ער זיא געהייסען פאר זיך ברענגין ויא זיא איז אריין גיקומען אונ דעם חדר אריין וואס דער רבי ר"ש איז גיוועזן האט זיא זיך גישטעלט פון ווייטינס אינ אווינקיל אונ האט גיוויינט וויא דער רבי האט זיא גיזעהן האט ער צו איר גיזאגט נאך וואס ווינסטו מיין טאכטער איך זעה דאך אז דיין הצלחה שיינט אזוי וויא די הצלחה פון דער קייזערטע אונ דעם צדיקס ברכה איז מקוים

גיוואַרין זיא איז תיכף אכלה גיוואַרין מיט דעם זוהן פון דעם רבי'ן ר' מאיר בראדסק פון זלאטאפאלי דאס פאר פאלק האבין זייער מצל'יח גיוועזן:

יא) דאס איז באוויסט אז אונז זיין יוגונד האט דער רבי ר"ש גילערנט בייא ר' שלמה לויצקער דער רבי ר' שלמה איז גיזוועזן אתלמיד פון דעם רבי'ן ר' בער ממעזריטש זי"ע ווען ער איז אויף גינימען גיוואַרין פאר איין מ"מ אונ סקאהל איז דארט גיוועזן אגרויסער רב אונ אצדיק וואס ער איז גיוועזן אמתנגד מען האט אים גירופען דער אשכנזי ווייל ער האט גידאווינט מיט דעם נוסח אשכנז בשעת ער האט גידאווינד פלעגט ער האלטען אשווערט מיט צווייא שארפען אונ זיין האנד ער זאל מקיים זיין וואס עס שטייט אונ פסוק „רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם". דער אשכנזי האט גלייגט תפילין אונ חוה"מ אונ דער רבי האט נישה גילייגט קיין תפילין חוה"מ דעריבער דעם ערשטין חוה"מ וואס ער איז אהין גיקומען האבין דעם רבינ'ס חסידים מורא געהאט עס זאל נישט ווערין אקריג צווישין זייא אז דער אשכנזי וועט זעהן דאס דער רבי לייגט נישט קיין תפילין ווייא עס איז גיקומען דער ערשטער טאג חוה"מ איז דער רבי גיקומען אונ בית המדרש אריין האט ער זיך איינגעהילט אונ זיין טלית אונ האט זיך בעדרייט צו דער וואנד אונ איז אזוי געשטאנען אערך פון אהאלבע שעה דער נאך האט ער זיך איבערגידרייט צום פערזאמלונג אונ האט געזאגט דיא חכמים ז"ל האבען געזאגט אז צוא תפילין דארף מען האבען אריינעם גוף דריבער ווער איז דער מענטש וואס ער קען זאגען איך האב אויס געלייטערט מיין הארץ איך בינ ריינ אינ מיין גוף איז נישט דא קיין פעהליר ווער ווייסט נאך צוא מיר זענען

מקיים דיא מצות בשלימות אזוי וויא דער אייבערשטער האט אויף אינז גוזר געווען ווער ווייסט אויב אינזער שכר איז נישט ארויס געגאנגען מיט דעם היזק פון ברכות לבטלה ח"ו נאר וואס קענען מיר טוהן מיר מיזען דאך מקיים זיין די מצוה פון השי"ת דיא תורה איז דאך נישט געגעבען געווארין צו מלאכים נאר פון דעסט וועגין אז מיר האבען אעצה מיר זאלען זיך פטרין איז אוודאי בעסיר מען זאל נישט לייגען קיין תפילין ווי צילייגען אהן אריגעם גוף איבער דעם אונ חוה"מ איז פערהאן אסך דעות מען זאל נישט לייגען קיין תפילין דארפען מיר זיך נוהג צו זיין אזוי דיא דעה האט דער אשכנז גישוויגען אונ האט גאר נישט געזאגט האבען דוא אלע וואס האבען דארט געדאוונעט נישט געלייגט קיין תפילין אטייל זאגען אז דער אשכנזישער רב האט פון דאמאלס אהנ אויף געהערט צו לייגען תפילין אים חוה"מ

יב) דער בעלזער רב איז אמאהל אין זיין יוגינד געפארען קיין לובלין צום רבין אויף ראש השנה אין מיטין וועג האט אים באגעגינט זייער אשלאפער מענטש פיל מיט ווייטאג האט אים דער מענטש געבעטין עהר זאל אים אויפנעמען אויף זיין קאטש נאר ווייל עס איז גיווען א ענג ארט האט אים דער רבי אבגעזאגט דערפון האט עם דער מענטש געזאגט אויב איר וועט מיך נישט אויפנעמען אויף אייער קאטש בין איך פערלוירען פון ביידע וועלטין אין ער האט אנגעהובען צו וויינען האט דער בעלזער רב אויף אים רחמנות געהאט אונ האט איהם אויף גענימען אויף זיין וואגען האט אים ר' שלום געפרעגט ער זאל אים זאגין וואס ער האט דער מיט געמיינט האט דער מענטש אנגעהובען צוא דער ציילין דיזע רייד איך בין

געוועזין מיט איאהר צוריק אגרוסער עושר פלעג איך תמיד פאהרין צום רביין פון לובלין און ווען איך בין גיקימין צוא אים האב איך אים שטענדעג גיברענגט אחפץ פאר אמתנה אמאל האב איך אים געברענגט זייער אטייער חפץ וואס עס איז בייא אים זייער געליבט געוועזן האט ער זיך דערמיט זייער געפרייט און ער האט צו מיר געזאגט בעט עפעס וואס איך זאל דיר געבין דער פאר האב איך צו עם געזאגט. רבי געלויבט איז השי״ת עס פעהלט מיר גאר נישט נאר דאס איז מיין באגער אז דער רבי זאל מיר מבטיח זיין אז מיין חלק זאל זיין מיט עם אויף יענער וועלט האט ער מיר דערויף מבטיח געוועזן אזוי וויא איך בין פון אים ארויס געגאנגען איז דער רבי געזעסען אין האט זיך זייער מצער געוועזן און חרטה געהאט דערויף האט דער רבי נאך מיר געשיקט אין האט מיר געזאגט איך בעט דיך זייא מיר מוחל אויף מיין הבטחה וועל איך דיר געבען וואס דיא ווערסט וועלען האב איך עס גיענטפערט אפילו דער רבי זאל מיר געבין זיין שטוהב פיל מיט גאלד און זילבער וועל איך עס נישט מוחל זיין דאמאלס האט דער רבי געזאגט הער אויס וועל איך דיר זאגין איין תנאי האב איך נאך אויף מיין הבטחה אז דיא ווערסט יעדער ר״ה צו מיר קימען דיא ווערסט נישט פעהלין איין ר״ה דאמאלס וועט דיר אזוי זיין און אויב נישט וועל איך זיין ריין פונ מיין הבטחה פון דאמאלס אהן האב איך אלע מאל אהנגעהובען ארימער צו ווערען ביז איך דארף שוין יעצט ארים גיין און דיא הייזער פונ דעסטוועגען טיא איך מיינס אלע יאהר בין איך געפאהרען קיין לובלין אויף ראש השנה דערנאך בין איך ווידער גשטראפט געווארין מיט ווייטאג איך בינ געווארען הינקעדיג איך האב און

מיר נישט קיין גאנץ אבר נאר דאס אלעס האט מיך נישט אויף געהאלטען פון ציא פארין קיין לובלין אויף ר"ה נאהר דאס יאהר ליג איך שוין שלאף אפאהר חדשים האב איך דערוויייל געמיזט אנהייבען ארים צו גיינ בעטין נדבות איך זאל האבען עסין אונ מיטען וועג האב איך מיך דערמאנט אז איך דארף זיין אונ לובלין אויף ר"ה אונ דיא טעג יאגין צוא אויף קיין הוצאות פון וועג האב איך נישט אונ איך בין א מענטש פיל מיט ווייטאג אזוי וויא איהר אליין זעהט ווערט אונ מיר מיין הארץ פאר קעהרט אז איך דער מאן מיך דאס דאזיגע דעריבער האב איך איגישטעלט מיין לעבין אונ האב מיך גישטארקט מיט מיין גאנצין כח אז איך זאל קענין גיין אויף דיא פיס עס איז שוין עטליכע חדשים וואס איך גייא אונ וועג איך האב נישט קיינ מנוחה בייאטאג און בייא נאכט נאר איך ווייס אבער אז איך וועל גיין צו פיס וועל איך זעכיר נישט קימין קיין לובלין אויף ר"ה דאמאלס וועל איך דאך זיין פערלוירין פון ביידע וועלטין אונ אזוי וויא ער האט גירעדט האט עהר אנגעהויבין זייער צו וויינין אונ פון זיינע אויגין האבין גיגאסין פיל טרערין האט צו אים ר"ש גיזאגט איך וועל דיר טוהן א טובה בייא דעם רבי'ן פון לובלין וויא זייע זענין גיקומין קיינ לובלין זענין זייא תיכף אריין גיגאנגין צום רבי'ן וויא דער רבי האט דעם מענטש דער זעהן האט עהר גיזאגט מיט ציטערניש דיא ביסט אויך דא איך האב שוין נישט ניקלערט צו זעהן דיך דאס יאהר האט דער בעלזער רב צו אים גיזאגט רבי האט שוין רחמנות אויף דעם מענטש וואס ער האט זיך מוסר נפש גיוועזן פונ וועגין ער זאל האבין אחלק אויף יענער וועלט האט אים דער רבי מבטיח גיוועזן אז ער וועט ממלא זיינ בקשה

נאך ר״ה איז דער מענטש געשטארבין אונ דער רבי פון לובלין
האט זיך מיט אים אליין מתעסק געוועזן אונ האט אים בעגראבין
זכותו יגן עלינו ועכ״י אמן

יג) דער רבי ר׳ איטשע חריף איז אונ זיין יוגונד גיגאנגין
מיט נאך מענטשין חסידים קיינ בעלז אונ דארך דעם גיין זענין
זיינע פיס גישוואלין גיווארין וויא ער איז גיקומין עש״ק פ׳ ואתחנן
קיינ בעלז האט עהר נישט גיקענט רירין מיט זיינע פיס נאר ער
האט גימוזט ליגין אונ בעט ער האט געהאט גרויסע יסורים האט
ער גיבעטין זיינע חברים זייא זאלין אים מזכיר זיין בייא דעם
רבי׳ן האבין זייא אים דער מאנט פאר דעם רבי׳ן פרייטיג צו
נאכט האט ער זייא גיגעבין אשטיקיל חלה זייא זאלין אים געבין
אונ דער פריה האט ער זייא אויך גיגעבין אשטיקיל חלה זייא
זאלין אים געבען אבער עס איז אים אלץ נישט בעססער גיווארין
עס האט אים אלע מאהל מעהר וויא גיטוהן פאר נאכט בייא
מנחה האט דער רבי גילייגט אונ ספר תורה פ׳ עקב וויא ער האט
גילייגט דעם פסוק „שמלתך לא בלתה מעלך ורגלך לא בצקה״
האט דער רבי ר׳ איטשע באלד דער פילט אונ דער היים אז עס
איז אים בעסער גיווארין האט ער גיפריבט אראפ צו שטעלין זיין
פיס אויף דער ערד איז ער גיוועזן גיזינד אזוי וויא יעדער מענטש
איז ער תיכף גילאפין צום רבי׳ן אונ ער איז דארט גיוועזן בייא
שלש סעודות עס איז גיקומין זונטאג איז דער רבי ר׳ איטשע
אהיים גיגאנגין דער נאך האט דער רבי ר׳ איטשע דערציילט
אז ווען ער איז דארט גיוועזן האט ער אליין גיזעהן
אז עס איז אריינ גיגאנגען אשלאפער וואס ער איז גיוועזן
קרעציג פונ קאפ ביז צוא דיא פיס צום רבי׳ן האט דער

רבי גיטאפט מיט זיינע הענד אויף זיין גוף און האט אים גיפרעגט דא טיט דיר וויא און וויא ער האט אהנ גירירט מיט זיינע הענד האט דער מענטש גיזאגט אז עס טיט אים שוין נישט ווייא האט ער גיטאפט מיט זיין הענד אויף זיין גאנצין גוף איז דער מענטש ארויס גיגאנגען פון דעם רבי'ן גזונד וויא יעדער מענטש.

יד) אמאהל איז ר"ש מבעלז גיוועזן אויף שבת און קאמינקא פרייטאג צו נאכט האט דער רבי גידאווינד מנחה פארין עמוד וויא עס איז גיקומען צוא קדושה האבען דאס ציבור נאך נישט גיזאגט קיין קדושה וויא ער האט גיענדיקט זיין דאווינען האט ער צו זייא גיזאגט פאר וואס האט איר נישט גיזאגט קיין קדושה האבען זייא צו אים גיענטפערט אז זייא האבין גאר נישט געהערט דיא קדושה האט דער רבי ר"ש גיזאגט אז אינטער דער שוהל איז א בית הקברות וויא דיא מתים האבינ דערהערט דיא ברכה מחי' המתים גייט ארויס פון דעם רבי'ן'ס מויל האבינ זייא גיקלערט אז עס איז גיקומין דיא צייט פון תחית המתים זענינ זייא אלע אויף גישטאנ'ין פון דיא קברים איז גוועווארען א גרויסער רעש דעריבער האט איר נישט געהערט מיין קדושה האט ער תיכף געהייסין דוא כהנים זייא זאלען ארויס גיין פון שוהל און זונטאג האט דער רבי געזאגט צו ר' שלום קאמינקער רב וואס וועט איר טוהנ האט ער אים געענטפערט איך דארף מיך נישט בעראטין און קיינ דיינים איך בין א יחיד און אהלות האט ער תיכף געהייסין גראבין אינטער דער שוהל האט מען דארט גיפינען מענטשליכע ביינער גרויסע און משונהדיגע האט אחסיד א ירא שמים פון קאמינקע דער ציילט אז ווען ער איז קליין גיוועג האט

ער גיפירט מיט נאך יונגלעך דוא ביינער אויף א וועגלע מען זאל זייא בעגראבן אויף א בית הקברות אונ דער רבי האט גיזאגט אז שלמה המלך ע"ה האט גישיקט זיין שר אדונירם ער זאל צוזאמין נעמין פאדאטיק מיט אגרויס חיל זענען זייא אויף דעם ארט געהארגעט גיווארין:

טו) דיא צוויטע טאכטער פון ר' שלום מבעלז איז גיוועזן דוא רבנית מרת איידילע זיא האט זיך גיפירט מיט רבנות אונ מען האט איר גיגעבין קוויטלעך איר פאטער האט אויף איר געזאגט מיין איידילע פעהלט נאר דעם ספאדיק אונ בראדי איז גיוועזן אייגער וואס איז קראנק גיוועזן אויף דער לינג מיט דעם בריסט אונ דוא רופאים האבין אים מייאש גיוועזן פונ זיין לעבין אמאל האט אים גירינין דאס בליט פונ זיין האלז האבין אים דיא דאקטורים געזאגט אז דאס בליט איז דאס לעצטע שטיקעל לינג ער וועט שוין נישט לאנג לעבין זענין זיינ בני בית צוא איר גילאפין מיט גרויס שטארים האט זיא גיזאגט בייא מיין פאטער איז אויך גיוועזנ אזא מעשה האט מיינ פאטער געזאגט ערשטינס גלייב איך נישט צוא, דעם וואס דוא רופאים זאגין אז ער האט שוינ נישט קיין לינג צווייטינס אפילו ער האט שוינ נישט קיינ לינג ווער זאגט דענ דאס אמענטש דארף האבנ אלינג? דער וואס האט גיזאגט אז אמענטש קענ לעבין מיט א לינג זאל ער זאגינ אז ער זאל לעבינ אהנ אלינג איז דער מענטש צוריק גיזינד גיווארינ אזוי פאר האף איך צו השי"ת אז דער מענטש וועט צוריק גיזינד ווערענ עס איז אזוי געוועזן דער מענטש איז געהיילט גיווארען אונ ער האט דער נאך גילעבט אסאך יאהרין;

טז) עס איז געוועזנ א חסיד וואס ער פלעגט אלץ מ א ה לקימינ

צו פיס מיט זיין שטעקען קיין בעלז אויף דער עלטער דער מענטש איז אמאהל געלעמט געווארין ר״ל אויף זיין גאנצין גוף האט מען אים געפירט צו ר׳ שלום-ין קיין בעלז אויף אוואגין אזוי וויא אטויטען וויא זייא זענן גיקימען צום רבי״ן האבען אים מענטשין ארייגיטראגן צום רבי״ן און האבין אים געלייגט אויף אלאנגע באנק האט דער רבי אויף אים געטאפט מיט זיין הייליגע האנד אויף דעם גאנצין גוף האט ער זיך און איין רגע אויף געהובין און גאנצין געזינד און ווען ער איז צוריק געפארען איז ער אראפ געגאנגען פון זיין וואגען אויף אלע הויכע בערגער כדי ער זאל נישט שווער מאכען צו דיא פערד פלעגט ער דיא מעשה דערציילין אלע מאהל:

ז) ר׳ שלום מבעלז פלעגט זאגין בזה״ל ווער עס האט גיקענט דעם רבי״ן פון לובלין האט ער געזעהן וויא וויים א מענטש קען גרייכין און ער האט געזאגט בזה״ל: ווער עס האט גיקענט דעם רבי״ן ר׳ איציקיל האט געזעהן צו וואס א בשר ודם קען קימען און דער וואס האט גיקענט דעם הייליגען מגיד פון קאזניץ דער האט גיזעהן וויא איוד האט ליב דעם אייבערשטין ער איז געווען זייער אשלאפער מענטש און עס איז גיקימען צום דאווענען איז ער געווען שטארק וויא אלייב דארך דעם גרויסין ליבשאפט צו השי״ת פלעגט ער זאגין א פויליש ווערטיל צו השי״ת מיט דיזין לשון מאי קאחאניק (מיין גיליביטער) און בשעת דער בעלזער רב פלעגט דאס צו דערציילען איז ער גיווארין מיט ליבשאפט צוא השי״ת אין זיין פנים האט געברענט וויא אפייער נאך האט דער בעלזער רב געזאגט אז דאס ענין פון טאפען מיט די הענד צו אשלאפען אויף זיין גאנצין גוף און ער זאל געהיילט ווערין דאס ענין האט ער מקבל געווען

פון דעם קאזניצער מגיד זכותו יגן עלינו ועכ"י אמן:

יח) אונ דער צייט ווען ר' שלום מבעלזא איז גיוועזין בייא דעם מגיד פון קאזניץ איז גיוועזן פרייטיג פאר שחרית אונ דער מגיד האט דאמאלס גיוואלט גיין דאווינין האט אים דער בעלזער רב גיזאגט אז ער האט אצעטיל פון עטליכע היימישע מענטשין אויך האט ער עטליכע פדיונים האט דער קאזניצער מגיד צו אים גיזאגט מיט דיזין לשון „געלד" וועל איך נאך לייענין פארין דאווינין וויא ער האט אנגעהויבען צו לייניך האט ער גירופען דעם בעלזער רב אונ האט צו אים גיזאגט לאמיר לייגען ביידע האט דער בעלזער רב דער נאך גיזאגט דענצטמאהל האט ער מיך אויס גילערינט לייניך א קוויטיל:

יט) אמאהל איז גיקומין פאר דעם רבי'ן ר"ש מבעלז אשלאפער האט ער געהייסין שמעון זיין קרענק איז גיוועזן ער איז שלאף גיוועזן אויף דער לינג אלע רופאים האבין גיזאגט אז ער האט נישט קיין שום רפואה וויא דער רבי האט גליינט דאס קוויטיל וואס דער שלאפער האט אנידער גלייגט האט ער גיזאגט מיט דיזען לשון דיא הייסט דאך שמעון און ר' שמעון האלט דאך אז דיא לינג איז גילעכירט איז נישט טרפה ביז עס זאל גילעכירט ווערין ביז צו רעדליך אונ דיין ריאה איז נאך נישט גילעכירט ביז ציא דיא רעדליך ביסטו נישט טרפה עס איז אזוי גיוועזן ער איז צוריק גיזי'נד גיווארין כאחד האדם;

כ) דער בעלזער רב בשעת ער איז גיפארין צום סטרעליסקער רבי'ין אונ דער שטייגער פון דעם סטרעליסקער איז גיוועזן אז עס איז צו אים גיקימען וועלכיר רבי ער זאל אים מסמיך זיין פאר רב האט ער אים מכבד גיוועזן צו טרונקען משקה און האט

געהאט א בעזינדערין כוס אויף דעם און ווען דער בעלזער רב׳ איז גיקומין האט ער אויך גיזאגט צום משמש אז ער זאל ברענגין דעם גרויסין כוס האט דער בעלזער רב גיזאגט איך האב מתפלל גיוועזן און וויא ער האט אנגעהויבין ארייין צו גיסין דיא משקה און דעם כוס אריין איז דער כוס צו שפאלטין גיווארין האט ער געהייסין דעם משמש ברענגין א אנדערין כוס האט דער בעלזער רב גיזאגט האב איך ווייטער מתפלל גיוועזן איז דער כוס ווידער צו שפאלטין גיווארין וויא דער סטרעליסקער האט דאס גיזעהן האט ער גיזאגט מיט דיזין לשון איז דאך פון דאנין גידרינגין אז ער איז געדעכט

כא) דער רבי ר״ש מבעלז און זיין יוגונד פלעגט ער צו פאהרין צום רבי׳נ פון לובלין ער האט נישט געהאט און דער היים קיינ שום עסק פון וואו זיך מפרנס צו זיין און קיין רב האט ער פריער בשום אופן נישט גיוואלט ווערין נאר ער האט זיך גיוואלט מאכין א מסחר ער זאל זיך מפרנס זיינ בנקיות און וויל ער האט געהאט עפיס געלד פון זיינ נדן האט ער זיך אבגיקלערט זיך צו נעמין א לייטישען שיתוף וואס ער איז גיט גיניט איג משא ומתן און זייא זאלינ האנדלין בשותפות כדי ער זאל זיינ ליידיג וועט ער נישט מבטל זיינ פון תורה ותפלה האט ער זיך אבגעקליבען איונגין מאן וואס ער איז גיוועזנ בקי און משא ומתן און זייא האבינ שותפות גימאכט נאר זייא האבינ נישט גיוואלט אנהייבינ צי האנדלין ביז זייער רבי וועט דער צו מסכים זיינ און וועט זייא בענטשין עס איז אזוי גיוועזן זייא זענין גיפארינביידע קיינ לובלין זענין זייא אריין גיגאנגינ איינציג ווייס פרעגינ דעם רבי׳ן וויא דער רבי ר, שלום

איז אריין גיגאנגינ האט אים דער רבי מסכים גיוועז ער זאל שותפות מאכינ מיט זיינ חבר אונ אז זיינ חבר איז אריין גיגאנגון אונ האט גיפרעגט האט אים דער רבי גיזאגט אז ער זאל נישט שותפות מאכין מיט דעם רבי'ן ר"ש דער נאך אז זייא האבין איינער דעם צווייטין דער ציילט דעם רבי'ס תשובה איז עס בייא זייא גיוועזן אזוי וויא א פערמאכט רעטיניש אונ זייא האבינ נישט גיוויסט וואס צו טוהן זענין זייא גיזעסין אונ לובלין עטליכע וואכין וויא זייא האבין גיוואלט אהיים פאהרין זענין זייא נאך אמאהל גיגאנגין צום רבי'ן איינער נישט פארין צווייטין האט ער זייא ווידער אזוי גיענטפערט דעם האט האט ער גיזאגט ער זאל נישט שותפות מאכין אונ ר"ש האט ער גיזאגט אז עס איז גיט ער זאל שותפות מאכין מיט זיינ שותף זענין זייא גיוועזן פאר אירט אונ האבינ נישט גיוויסט וואס ציא טוהן אונ דאמאלס איז גיקומען קיינ לובלין דער יוד הקדוש פונ פרשוסחא זי"ע זענינ זייא ביידע געגאנגען געבינ שלום אינ האבען עס דערציילט דיא גאנצע גישיכטע האט זייא דער יוד הקדוש געהייסין האנדלינ בשותפות חאטש דער שותף האט געקלערט דריגען פונ דעסט וועגנ האט ער געהארכט דיא עצה פונ דעם יוד הקדוש זענען זייא אהיים געפאהרינ פריילעך אונ האבענ אנגהויבען צו האנדלען עס איז נישט אוועק געגאנגען קיינ יאהר האבינ זייא היזק גיהאט דעם האנדיל אונ עס איז זייא ביידע נישט גיבליבין קיינ פרוטה זענענ זייא געפאהרען קיין לובלין אונ האבען געווארט ביז דער יוד הקדוש איז געקימען קיין לובלין האבען זייא עם דערציילט דיא מעשה האט זייא דער יוד הקדוש געזאגט פשט אונ דעם רבי'ן פונ לובלין ווערטער דען דער רבי האט געזעהן ברוח הקודש אז איר וועט היזק האבן אז איהר

וועט האנדלין בשותפות דעריבער האט ער געזאגט צום צווייטען ער זאל נישט האנדלען בשותפות און דעם רבין ר״ש האט ער געזאגט ער זאל יא הנדלען ווייל דער רבי האט געוויסט אז ר״ש וועט היזק האבין זיין געלד וועט ער מיזין ווערין רב און דאס איז א טובה פאר אים און פאר דעם כלל יודין ווייל דאס דור דארף אים האבין און כל זמן ער האט נאך געהאט עפיס געלד האט ער בשום אופן נישט געוואלט ווערין קיין רב און איך האב אבער גיזעהן אז דער שותף וועט נישט וועלין האנדלין מיט אים דארך דעם רבינס תשובה דעריבער האב איך אים אנגירעדט אז ער זאל בעסער הארכין דעם רבינס ערשטע תשובה ווייל לטובת הכלל איז אלץ דינג דוחה איז גלייך אז דער שותף זאל היזק האבן עטליכע הינדערט גילדין ווייל דאס דור דארף ר״ש האבין דער נאך איז ר״ש אהיים גיפארין און איז גיווארין רב;

כב) דער רבי ר׳ יהושע מבעלזא ז״ל איז אמאהל צוריק גיפאהרין מיט זיין ברידער ר׳ אלעזר פון ריזין נאהנט צו פורים זענען זייא געקימין אים אסתר תענית אין אקרעטשמע אריין און אדארף צווישין קילאקאוו און זאלקאווא האבין זייא דארט גירוהט בייא נאכט צו הערין לייגין דיא מגילה און זיין ברידער ר׳ אלעזר אזוי האט דער רבי דערציילט האט געהאט זייער גרוס עג״נ פארוואס ער האט נישט זוכה גיוועזן דאס יאהר צו הערן די מגלה לייגין פון אינזער פאטער דען יעדער וואס האט אים געהערט דיא מגלה לייגין איז ער גיווארין פיל מיט פחד און ציטערניש פאר השי״ת ווען דער רבי ר״ש איז און זיין יוגינד געוועזן בייא דעם רבי פון לובלין האט אים דער רבי מכבד גיוועזן ער זאל לייגין דיא מגילה און נאך דעם לייגין האט דער רבי פון לובלין גיזאגט: דיא מעשה האב

איך שוין לאנג געהערט נאר, אזוי שיין וויא דער יונגערמאן דערציילט האב איך נאך נישט געהערט אונ יעצט האבין זייא געהערט דיא מגילה לייניין פון אפראסטין מענטש אבער דער רבי ר' יהושע האט אויף זיך גיזאגט אז ער פרייט זיך זייער אויף דעם וואס ער האט זוכה גיוועזן ער זאל מקיים זיין צו הערען דיא מגילה לייניין אהן אשום פני' ווייל אלע יאהר אז ער האט געהערט דיא מגילה לייניין פון זיין פאטער האט ער נישט אזוי מכוון געוועזן זאל יוצא זיין לשם מצוה ווייל יעדער ווארט וואס עס איז ארויס גיגאנגין פון זיין פאטערס מויל איז בייא אים געוועזן זיסער פון האניק אבער דאס יאהר וואס ער האט געהערט דיא מגילה לייניין פון א פראסטין מענטש האט ער נאר און זינן געהאט ער זאל מקיים זיין דיא מצוה אליין נאך דער מגילה האבין זייא אב גיגעסין און האבין זיך גילייגט אביסעל שלאפען וויא ר' יהושע איז אנטשלאפין גיווארין איז צו אים גיקימען א אלטער מאן און האט אים געזאגט א דבר תורה האט זיך ר' יהושע'לי אויף גיחאפט פון זיין שלאף אונ האט געזאגט צו זיין ברידער אז מען זאל גיין פאהרען זענין זייא גיפאהרין אונ דער פריא האבין זייא געהערט די מגילה לייניין און דער שטאט מאסט דער נאך זענין זייא געפארען קיין בעלז וויא זייא זענען גיקימין קיין בעלז האבן זייא געהרט אז זייער פאטער גייט צום טיש צו סעודת פורים זענין זייא תיכף גיגאנגען צוא דער סעודה און מיטן דער סעודה האט דער רבי ר"ש געזאגט דיא דברי תורה וואס זיין זוהן ר' יהושע'לי האט געהערט פון דעם זקן אונ וויא ער האט גיקאנטשיט דיא דברי תורה האט ר' שלום גיקיקט און דעם פנים פון זיין זוהן ר' יהושע'לי און האט אים גיפרעגט צוא האב איך אלעס גיזאגט

אזוי וויא דיא האסט געהערט פון דעם זקן ? ר׳ ישיעלע פלעגט זאגן אז פיעל מאהל האט ער גיפילט דיא צייט וואס אלי׳ הנביא איז גיוועזן בייא זיין פאטער׳ האט ער גיזאגט איז דאס מאהל איז אויך גיוועזן וואס ער האט גיפיעלט אז אלי׳ איז דא בייא זיין פאטער:

כג) דער רבי ר׳ ברוך האלבערשטאם פון גארליץ האט דערציילט אז ווען ער איז גיפארין דאס ערשטע מאהל מיט זיין פאטער ר׳ חיים צאנזער קיין בעלז האט זייא גיטראפין דאס דער בעלזער רב איז גיזעסין בענאנד מיט דער רביצין בייא אטיש אונ דאס חדר וואס זייא זענין דערינין גיזעסין זענין דיא ווענט גיוועזן פון ברעטליך אונ דער רבי ר״ש פלעגט רעדין מיט דעם צאנזער רב מיט דעם לשון „דיא״ אונ צו ר׳ ברוך׳ן האט ער גיזאגט מיט דעם לשון „איר״ איז דיא זאך גיוועזן אווינדער בייא ר׳ ברוך׳ן אונ ער האט פערשטאנין אז ער האט נישט קיין חן בייא דעם רבי׳ן וויא זייא זענין ארויס גיגאנגין האט דער צאנזער רב גיפרעגט זיין זוהן וויא אזוי האבין דיר עפיס אויס גיזעהן דער רבי מיט דער רביצין ? האט ער אים גיענטפערט אז ער איז ארייַן גיקומין האבין זייא אים אוס גיזעהן אזוי וויא אדם מיט חוה איידער זייא האבין גיזינדיגט האט זיין פאטער צו אים גיזאגט איך שווער בייא דיין לעבין אז בייא מיר האבין זייא אויך אזוי אויס גיזעהן האט ער אים ווידער גיפרעגט וויא אזוי האט דיר אויס גיזעהן דאס חדר וואס זייא זענין דערינין גיזעסין ? האט ער גיזאגט אזוי וויא דער גן עדן האט אים זיין פאטער גיזאגט מיין זוהן דיא האסט גיט גיזעהן ווייל איך האב אויך אזוי גיזעהן דאמאלס האט אים ר׳ ברוך גיזאגט טאטי פאר וואס צו דיר האט ער גיזאגט דיא

און צו מיר האט ער גיזאגט איר? האט אים זיין פאטער גיענטפערט מיין קינד די האסט אוודאי נישט גיטוהן קיין תשובה וויא עס געהער צו זיין דעריבר האט ער צוא דיר גירעט מיט א לשון איר האט ר׳ ברוך דערפין געהאט זייער גרויס צער און ער האט גיוויינט אגאנצין טאג און האט תשובה גיטוהן צו השי״ת מיטן גאנצין הארץ אויף דער נאכט אז זייא זענין ווידער גיקומין צו ר״ש האט ער צו ר׳ ברוך—לין אויך גיזאגט מיט דעם לשון דיא אווי וויא צו זיין פאטער ז״ל

כד) און דער שטאט מאסט איז גיוועזן זייער א שטארקער מאן עס האט אים יעדיר פיינד געהאט זייער פיינד געהאט ווייל ער האט געהאט זייער פיעל שלעכטע מעשים ער פלעגט שטענדיג פאהרין צום רבי׳ן ר׳ שלום מבעלז אמאהל איז דער מענטש שלאף גיווארין אויף אזא קרענג וואס ער איז גיוועזן א מסוכן האט זיך דיא גאנצע שטאט גיפרייט און דער מיט האט זיין ווייב גיוויניין א בן זכר האט דער מענטש גישריבין אבריף צום רבי׳ן אז ער איז אים מכבד מיט סנדקאות און דאס איז דאך וויסינלעך אז דער רבי ז״ל פלעגט צו פאהרין אויף א ברית מילה אפילו אויף וויפיל מייל בפרט דיא שטאט מאסט איז גאהר גיוועזן וויינט פון בעלז צוויא מייל האט זיך דער רבי גרייט גימאכט צו פאהרין קיין מאסט איז צי אים אריין גיגאנגין זיין ווייב דיא רעביצין און האט צו אים גיזאגט מיין דעה איז אז דיא זאלסט אהין נישט פאהרין ווייל עס וועט דעם חולה נאך זיין ארעה זיין זוהן ר׳ יהושעלי האט גיזעהן מיט זיין חכמה אז זיין מיטער דיא צדיקת איז גירעכט נאר פון דעסט וועגין ווייל ער האט פארט גיזעהן אז זיין פאטער ר״ש וויל פארין האט ער אים נישט גיוואלט פערמיידין

דער פון וויא דער רבי איז אהין גיקומין צו אים אונ שטיב ארייַן האט ער תיכף אנגעהויבין צו ווערין א גוסס אונ איז גישטארבין האט מען דעם קינד א נאמין גיגעבין נאך אים וויא דער רבי איז אהיים גיקימין האט ר׳ יהושעלי גיזאגט צום פאטער מיין מיטער האט דאך דיר גיזאגט אז דיא זאלסט אהין נישט פאהרין האט אים דער רבי גיענטפערט מיין זוהן איך וויים שוין פונ לאנג אז דיין מיטער איז אקליגע נאר אז זיא האט שכל אזוי וויא דער בעש״ט תלמידים האב איך נישט גיוויסט

כה) אמאהל איז אשלאפער גיקימין צום רבין איז ער דאמאלס גישלאפין האט דיא רעביצין אים גיפרעגט וואס זיין בקשה איז האט ער איר גיזאגט אז עס איז שוין א יאהר וואס זיין פיס טיט אים זייער וויא האט זיא צו אים גיזאגט אז ער זאל אויף זיך נעמין אז אלע טאג זאל ער אהן צינדין אלעכטיל אונ בית המדרש וועט עהר געהיילט ווערין איז איהר ברכה מקוים גיווארין אונ דעם מענטש וויא דער רבי איז דאס גיוואר גיווארין האט ער זיא גיפרעגט פון וואניט האסטו דאס גיוויסט האט זיא גיענטפערט דוד המלך האט דאך אזוי גיזאגט נר לרגלי

כו) בעת דער רבי ר׳ שלום מקאמינקא האט אשידוך גיטוהן מיט זיין זוהן ר׳ יהושיע מיט דעם צדיק ר׳ מרדכי דוד אינגער פון דאמבראווא נאך דיא תנאים איז דער קאמינקער רבי גיפארין מיט זיין זוהן קיין בעלז צו שרייבין דיא תנאים בייא דעם רבי׳ן האט דער רבי גילייגט דער נאמין פון דער כלה מיט א אנדערין נאמין האט אים דער קאמינקער רב גיזאגט אז ער האט זיך טועה גיוועץ דען זיא הייסט א אנדערין נאמין האט דער בעלזער רב נאך אמאהל אנגעהויבין צו לייגין דיא תנאים אונ האט דאס צווייטע

מאהל אויך גילייגט מיט דעם אייגינים נאמין און דאס דריטע מאהל איז אויך אזוי גיוועזן האט זיך דער קאמינקער רבי זייער מצער גיוועזן ווייל ער האט פערשטאנין וויא ווייט דיא זאך גרייכט וויא עס איז ניקומין דיא צייט וואס מען האט אבגילייגט דיא חתונה איז שוין פון לאנג גיוועזן אהן גיגרייט אלע צרכי החתונה און דער חתן איז שוין ארויף גיגאנגין אויף דער בימה צום ספר בייא דעם אויף רופין דער ווייל איז גיקימון אבריף פון זיין מחותן אז דיא כלה איז פליצלינג גישטארבין פערשטייט זיך וויא ווייט ר׳ שלום מקאמינקא האט דערפין געהאט צער איז ער תיכף גיפארין מיט זיין זוהן צום רבי׳ן אביסיל אויס שלאגין זיין צער האט מען אים תיכף גירעט אנדערי שידוכים און מען האט אים גירעט מיט ר׳ שמואל הערש פון דרישקיפאלי דעם בעלזער רב׳ס אשוואגער האט ער גיפרעגט דעם רבי׳ן אויב ער איז אים דערויף מסכים אויף דעם שידוך האט ער אים גיענטפערט אז עס גיפעלט אים זייער און אז זיין שוואגער איז א חסיד און אירא שמים האט ער גיטוהן דעם שידוך אזוי וויא דער רבי האט אים געהייסין איז גיפונין גיווארין אז דיא כלה ר׳ שמואל הירש׳ס טאכטער איז גילייגט גיווארין און דיא ערשטע תנאים דיא מעשה איז זייער ווינדערליך

כז) דער רב ר׳ יקיתיאל יודא פון סיגיט און ר׳ שמואל דער רב פון גארליץ זענין ביידע אמאהל גיפארין קיין בעלז אויפן וועג האבין זייא געהאט גרויסע עכובים דער וואגין איז זייא צו בראכין גיווארין און די פערד האבין נישט גיקענט גיין קוים וואס זייא האבין דערבעטין אגוי אז ער זאל זייא פירין קיין בעלז נאר ער האט זייא נישט צו גיזאגט צוא קימען אויף שבת קיין בעלז

נאר אויף מאנטיג אדער דינסטאג זייא האבען כמעט נאר געהאט אוף גיזעסן אויף דעם וואגען זענען אנטשלאפען גיווארען אלאנגע צייט פרייטיג פאר נאכט זענען זייא גיקומען קיין בעלז וויא זייא זענען אריין גיגאנגען נעמען שלום צום רבי'ן האט דער רבי דעם משמש איינגירוימט עפיס און דעם אויער נאך שבת וויא זייא זענען זיך גיקומען גיזעגינען האט ער דאס צווייטע מאהל גירופין דעם משמש אונ האט אים ווידער אנגירוימט אונ אויער אריין אונ זייא זענען גיפארין זייער וועג מאנטיג וויא דער רב פון סיגיט איז אראפ גיגאנגין פון דעם וואגין איז ער אראפ גיפאלין אויף דער ערד אונ ער האט זיך אביסל גיגעבין אבראך אונ זיין פיס האט ער דערפין געהאט זייער פיל צער אונ גרויסע יסורים אונ דער רופא וואס מען האט צוא אים גירופון האט גיזאגט אז ער וועט דארט דארפין זיצין אפאהר טעג דאנערשטיג איז ער געהיילט גיווארין האט ער גיזאגט צוא זיין ברידער וואס ווען מיר יעצט טוהן פאר שבת ווי אהין וועלן מיר פאהרין עס איז בעסער מיר זאלין פאהרין צוריק קיין בעלזא אונ זיין ברידער האט גיוואלט אז ער זאל מיט אים פאהרין קיין סקאלא וואס דארטין האט גיוואהנט דער רבי ר' שמואל'ס שווער נאר דער רב פון סיגיט האט אים גיבעטין זענען זייא גיפארין קיין בעלז קוים וואס זייא זענין אריין גיקומין צום רבי'ן האט זיך דער רבי איינגיבויגין אונ האט דעם משמש עפיס איינגערוימט אונ אויער איז דאס ביי"א זייא גיוועזן אווינדער האט דער רב פון סיגיט גיפרעגט דעם משמש האט ער גיענטפערט אז צום ערשטען מאהל האט אים דער בעלזער רב גיזאגט זעה אז דיא מענטשין האבין קפיצת הדרך דאס

צווייטע מאהל ווען זייא האבין זיך אבגיזעגינט האט ער אים איינגירוימט דיא וועסט זעהן אז דיא צווייא גרויסע לייט וועלין דא זיין אויף דעם צווייטין שבת און דאס דריטע מאהל האט ער אים גיזאגט זעה אז מיינע רייד זענין אמת

כח) דער בעלזער רב פלעגט זאגין אז זיין טשאלינט איז מסוגל דער פון געהיילט צו ווערין קיין בעלז איז א אמאהל גיקימין א יונגער מאן אויף שבת איז ער אריין גיגאנגין איך קען אריין וואס מען האט דארט אויף גיגעבין דאס עסין האט ער גיפינין א גרויסע שיסיל מיט קאשי אונ האט זיא אויס גישיט אונ זיין זיידינע זיפיצע אריין אונ ער האט גיזיכט א לעפיל האט אים דיא רביצין גיגעבין א לעפיל א זילבערנים ווייל זיא האט גיזאגט אז צו א זיידינע זיפיצע וועל איך אים געבין א זילבערנעם לעפעל האט אויס אים יעדערער גילאכט וואס ער האט אויף גיגעסין דיא גאנצע קאשע האט דער רבי גיזאגט מיט דעם לשון איך וויים אז דער יונגער מאן דארף האבען א רפואה אונ ער האט גיט גיטוהן

כט) אמאהל איז גיקימען פאר רי שלום מבעלז זי״ע אדרפ-ס מאן מיט א בקשה אז ער זאל פאר אים בעטען האט אים דער רבי גיפרעגט וויא ער פירט זיך אויף אים שבת אונ זיין פעלד האט ער מודה גיוועז פארין רבי׳ן אז ער מאכט פון דעם שבת אינדער וואכין אונ ער האט זיך מתנצל גיוועז פארין רבי׳ן אז ער קען נישט ריען אים שבת וויא דער דין איז פון יעדער מלאכה אונ פעלד האט אים דער רבי אנגעהויבין צו שטראפען אונ האט אים גיגעבין עצות וויא אזוי ער זאל היטין דעם שבת וויא דער רבי האט צו איס לאנג גירעט האט אים דער דארפס מאן גיענטפערט אז ער וועט אים טאקי הארכין נאר דאס בעט ער

אים אז דיא טעג פון שניידין אונ אריין נעמין פון פעלד זאל אים דער רבי מסכים זיין ער זאל נישט שטעהרען פון זיין ארבייט אפילו אים שבת אויך האט אים דער רבי געזאגט הער אויס וואס איך וועל דיר דערציילין א מעשה וואס איז גיוועזן פערצייטינס אונ דערצייט ווען דיא פריצים האבין גיוועלטיגט אזוי וויא עס איז ידוע אז צו יעדער פריץ פון דיא דערפער איז גיוועזן איוד אשענקער פון דארף אונ דער יוד איז גיוועזן אבעוויליגטער קנעכט צו זיין הארר אמאהל האט איינער פון דיא פריצים גימאכט אגרויסע סעודה וואס ער האט דאמאלס פערדינגין אלע הייף זענען דארט גיוועזן אסך פריצים וויא זייא זענען פרייליך גיווארין האט זיך יעדער פריץ אנגעהויבין צו בערימין יעדער איינער מיט זיין יוד וויא דער פריץ דער בעל הבית וואס האט גימאכט די סעודה האט געהערט זייערע רייד האט ער זיך אויך בערימט אז אזא בעגלייבטער קנעכט וויא זיין יוד איז האבין זיא קיינער נישט ווייל עס גיפינט זיך נישט אזעלכער וויא ער איז האבען אלע פריצים גיזאגט אז מיט דעם וועלין זיינע רייד אויס גיפריווט ווערין אויב ער וועט הייסין זיין ארענדאר ער זאל זיך כופר זיינ אונ ער וועט אים הארכין וועלען זייא ויסען אז עס איז אזוי האט ער גישיקט ריפין דעם יוד פון זיין דארף וויא ער איז פאר אים גיקימען האט ער אויף אים גוזר גיוועזן אז ער זאל זיך כופר זיין האט אים דער יוד גיזאגט איך וועל מיך גיין בעראטין אונ דער היים איז ער אהיים גיגאנגען אונ האט דערציילט זיין ווייב וואס זיין הער האט אויף אים גוזר גיוועזן נאך דעם וויא זיא האבין זיך איבער גיקלערט האט זיא גיזאגט אז ער זאל הארכין דעם פריץ איז דער יוד צוריק גילאפין צוא זיין פריץ מיט דער הסכמה אז ער וועט זיך כופר זיין האט

צו אים דער פריץ גיזאגט אז עס איז יא אזוי זאלטו וויסין אז פון אצינד אהן וועסטו שוין נישט הייסין יעקב נאר איוואן און דיין ווייב ... איז ער אהיים גיגאנגין עס איז פערבייא גיגאנגין אפאהר חדשים איז גיקימין דער שליח פון דעם פריץ אז איוואן זאל צו אים קימין האט ער אים גיזאגט (דער פריץ) זאלסט וויסין פון אצינד אהן מעגסטו ווידער קעהרין צו דיין אמונה דיא וועסט שוין נישט הייסין איוואן נאר יעקב וויא פריער האט ער אים גיענטפערט אז ער וועט יעצט אויך נישט טוהן אהן זיין ווייב׳ס עצה איז ער אהיים גיגאנגין פרעגין זיין ווייב האט אים זיין ווייב גיענטפערט עס איז זייער גיט מיר זאלין בלייבין בייא אינזער אמונה נאר עס גייט נעהנטער צו פסח און דיא ווייסט דאך אז דיא הכנות פון פסח זענין זייער שווער מיט גרויסע ארבעט און עס דארף קאסטין זייער פיעל געלד דעריבער איז מיין עצה אז דוא זאלסט נאך בעטין דעם פריץ און זאלסט אים זאגין אז מיר זענין זייער צופרידין וואס מיר וועלין ווידער קערין צו אינזער אמונה נאר דער פריץ זאל אינז מסכים זיין צו דערברייטערין דיא צייט וואס מיר זאלין ווערין יודין ביז נאך פסח דאמאלס וועלין מיר הערשט צוריק ווערין יודין כדי מיר זאלין זיך נישט דארפין בעמיען אנצ׳גרייטין אויף פסח און אויס צוגעבין דיא אלע הוצאות דעריבער וועלין מיר נאך זיין גוים ביז נאך פסח דער דארפ-ס מאן האט פערשטאנין דאס נמשל האט ער אויף זיך גינימין ער זאל ריען אים שבת פין יעדער אראביט און פעלד און זאל קיינמאל נישט אקערין און שניידין אים שבת:

ל) דיא מעשה האט ר׳ שלום מבעלז דערציילט זיינע חסידים

בשעת שלש סעודות מיט גרויס התלהבות ער זאל דער וועקין זיינע חסידים צו יראת שמים און וויא וויט דיא מצוה איז גרויס בשעת שלש סעודות און דעם יאהר תרי"ד האט דער צדיק גיעפינט זיין מויל מיט חכמה און האט גיזאגט הערט אויס א מעשה וואס איז הערשט נישט לאנג גיוועזן עס איז גיוועזן נעבין אונזער שטאט א מענטש ארשע גמור און ארשע וואס ער איז טאקי ארשע אזוי האט דער צדיק עטליכע מאהל גיטאפילט זיינע ווערטער צו ווייזין אז ער איז גיוועזן ארשע גמור האט דער רבי אזוי גיזאגט ער איז גיוועזן ארשע באמת וואס ער האט נישט אב גילאזט קיין שום עבירה וואס ער האט נישט גיטוהן להכעיס נאר איין מצוה מדרבנן דאס איז נטילת ידים צום עסין און איר האט ער זיך געהאלטין און האט זיא נישט אבגעלאזט כל זמן ער האט גילעבט אמאהל האט ער בעדארפין אים חוה"מ פסח פארין און אדארף אריין וויט פון זיך אזוי וויא פינף מייל האט ער איינגישפאנט זיין פערד און האט דערויף גיריטון ער האט זיך מיט גינימען אלע חפצים עטליכע מצות האט ער זיך אויך מיט גינימען אויף דעם וועג צו ער האט גינימען דיא מצות ציא עסין נאר מצה נישט קיין חמץ דאס ווייס איך נישט נאר מצות האט ער זיך גינומען אויף דעם וועג וויא ער איז אפגריטין עטליכע מייל איז ער שטארק הינגעריג גיווארין און ער האט נישט גיוואלט עסין אדער פארזיכין עפיס אים גיוואשון ווייל ער האט גיטראכט און גיזאגט אלע עבירות האב איך גיטוהן און קיין שום מצוה בין איך נישט מקיים און אויב דיא דאזיגע מצוה ש"י האלט זיך און מיר יא און נאך וואס זאל איך זיא אפ לאזין און איין רגע איז ער ווייטער גירוטין אמייל וועג האט ער

שוין נישט קיין כח גיהאט צו רייטין דארך זיין הינגער
האט ער זיך אימגעקיקט אונ אלע זייטען אונ עס איז נישט
גיוועזן אקוואל וואסער צו וואשען זיך האט ער זיך דער מאנט
אז אונ דער זייט גייט א שטעצקע אונ אווילד ארט ארייין
האט ער אהין גיוואלט גיין דער ווייל האט ער זיך גיטראכט
איך ווייס דאך אז עס איז דארט דא גזלנים אונ רויבערס וועלין
זייא דאך מיך הארגינין אונ זיין הארץ האט אונ אים גיקלאפט
האט ער גיזאגט וואס איז מיר אנפקא מינה אזוי צוא אזוי דער
טויט שוועבט ארים מיר אויב איך וועל נישט עסין וועל איך דאך
יעצט שטארבין פאר הינגער וועל איך אהין גיין וועל
איך נאך שטארבין דארך דיא גזלנים עס איז מיר
בעססער צו פאלין אונ דיא גזלנים׳ס הענד ארייב אונ
איך זאל עכ״פ עסין פאר מיינ טויט אונ אים גיוואשין
זאל איך נישט עסין אפילו מיין נשמה זאל מיר אויס גיין איז
ער אהין גירוטון האט ער דארט גיפונין א ברינע וואסער איז ער
צו גיגאנגין צו דער ברינע אונ האט זיך גיוואשין אונ אבגווישט
האט ער גיחאפט אשטיק מצה אונ מויל ארייין צוא ער האט
געמאכט א המוציא צו נישט ווייס אך נישט נאר אהן נטילת
ידים האט ער נישט גיגעסין זענענ תיכף גיקומען גזלנים אונ
האבין אים געהרגיט איז גיווארין א גרויסער רעש אונ הימיל אונ
עס האט גיגריכט ביז צום פמליא של מעלה אז אמענטש האט
זיך מפקיר גיוועזן זיינ לעבין פאר א מצוה וואס איז נאר דרבנן
וואס איידער ער איז אהינ גיגאנגינ האט ער גיוויסט אז ער
שטעלט זיך מיט דעם איין דאס לעבין חאטש עס איז בייא אים
גיוועזן גרינג עובר צו זיינ אויף אלע עבירות פונ דעסט וועגין

אין בייא אים אזוי טייער גיוועג איינ מצוה אז ער האט זיך אויף איר מפקיר גיוועג זיינ לעבענ איז ארויס גיגאנגין זיינ פסק ער זאל האבין דאס גן עדן יעצט מורי ורבותי קלערט איבער אז אויף איינ מצוה דרבנן האט ער גירשינת עולם הבא מכל שכן אז א מענטש היט אפ יעדער מצוה פונ דער תורה אזוי וויא איר גיזעק איז וועט ער בוודאי האבין אגרויסען שכר וואס מענ קענ גאר נישט בעשרייבען

לא) דער רבי ר׳ יצחק פונ נעסכיז פלעגט זיך אלע מאהל גריסין מיט דעם בעלזער רב אמאהל איז געהרט גיווארין אז דעם נעסכיז-ער טוען ווייא דיא אויגין אונ ער וויל עוסק זיינ אונ רפואות האט דער בעלזער אים בעפוילין דארף איינים וואס איז אהין גיפארין אז ער זאל אים זאגין פונ רבינ׳ס וועגינ אז ער זאל זיך נישט משתדל זיינ צו היילין זיינע אויגענ אונ דאס איז דאך ידוע אז אויף דער עלטער איז ער גיוועג א סגי נהור אונ אצייט ארים האט דער בעלזער רב דערציילט אז איינער פונ דיא צדיקים וואס איז גיזעסין צווישין די סנהדרין פונ ב״ד של מעלה איז דערהויבין גיווארין אויף אהעכער ארט האט מען בעדארפט א אנדערין ער זאל ממלא זיין זיין ארט האט מענ גיוואלט אונ הימיל אז דער בעלזער זאל נפטר ווערין אונ זאל זיין אויף דעם צדיק-ס ארט בייא דעם ב״ד ש״מ נאר ווייל איך וויים אז די וועלט דארף אים האב איך גיפועלט מיט מיין תפלה עס איז בעסער אז דעם געכסיז—ערס ראי׳ זאל קאליע ווערין וועט ער זיינ גלייך וויא גישטארבין כדי ער זאל לעבינ אויף דער וועלט

לב) איינער פון ר׳ שלום בעלזער ער האט געהייסין ר׳ מתתיהו פאווליווער האט ער געהאלטין א פיסעסיא אונ דעם דארף

פאווילי אמאהל האט זיך געמאכט עס איז איינער גיקומין האט ער מוסיף גיוועז געלד אויף דער פיסעסיא אונ ער האט גידינגין דיא פיסעסיא איז דער ר׳ מתתי׳ גיפארין צום רבי׳ן אונ האט זיך מתנצל גיוועז אז ער איז גיבליבין אהן א עסק האט אים דער רבי גיפרעגט אויב מען האט אים פארגילייגט א אנדער גישעפט האט ער גיענטפערט אז מען האט אים גירעט ער זאל דינגין דאס דארף נייא שטאט בייא דער בראדער גרעניץ נאר דיא פרוצה וויל פאר דעם גישעפט מער וויפיל עס איז ווערט האט אים דער רבי גיענטפערט דאס דארף געהער דאך צו דער פרוצה פון בראדי אונ איך ווייס אז עס איז אזוי איר שטייגער אז עס קימט צוא איהר א קונה אונ וויל איהר שוין געבין וויפיל זיא וויל וויל זיא נאך מעהר וויא פריער קען זיין אז בייא דיר וועט זיא אצינד אוך וועלין נאך מיין וויא פריער פון רעסט וועגין איז מיין עצה אז דיא זאלסט דינגין דאס עסק האט אים ר׳ מתתי׳ גיענטפערט אז אונ אמת׳ין קען ער איר בשום אופן נישט געבן אפילו וויא זיא וויל אויך בפרט אז זיא וועט וועלין נאך מעהר האט אים דער רבי ר״ש גיזאגט ווייז מיר א אמתין חשבון וואס פאדליג דיין שכל קען דאס גישעפט טראגין איבערין יאהר האט אים ר׳ מתתי׳ גימאכט אחשבון פון יעדער מין וויא ער איז גיקומין צום חשבון פון קארטאפליס האט ער אים אויך גיזאגט פאדליג זיין חשבון וויפיל דיא ערד קען אויס ציען נאר דער רבי האט אים דערויף גיענטפערט אז ער איז זיך טועה ווייל דער שטייגער פון דיא קארטאפליס איז אז זייא זאלין מעהרין הינדערט מאהל וויפיל ער האט גיווייעט האט ער זיך פערלאזט אויף דעם רבינ׳ס רייד אונ איז גיפארין צו דער פרוצה האט זיא בייא אים גיוואלט נאך מעהר

וויא פריער נאר ער האט נישט אבגיקערט פון דעם רבינ׳ס רייד און ער האט גיגעבין וויפיל זיא האט גיוואלט עס איז אזוי גיוועזן וויא דער בעלזער צדיק האט גוזר גיוועזן דען אזוי וויא דער ר׳ מתתי׳ האט אנגעהויבין צוא גראבין דיא קארטאפליס האט ער גידינגגין אסך ארבייטערס און האט זייא אונ גאנצ׳ן בעצאהלט מיין וויא אלע שכנים האבין גיצאהלט און זייא ווייל זייא האבין נישט גוויסט דיא סבה פון דער זאך האבין זייא גיזאגט לאז ער האבין וואס ער האט לאז ער זיין דער ערשטער און וויא ער וועט קאנטשין זיין ארביט וועלין מיר קריגין ארבייטערס פאר וויפיל מיר וועלין נאר ער האט זיך אבער גיפאריט מיט זיין ארביט ביז ווינטער דאס דער שנייא האט שוין אנגעהויבין צו גיין האט ער דארט גימאכט אגרויס עשירות

לג) עס איז גיוועזן א מעשה און א דארף נעבין דער שטאט הובניב איז גיקימין א מענטש וואס ער האט גידינט בייא דיא זעלנער און האט מוסיף גיוועזן אויף דעם געלד פון דער אורענדיא וואס דארט איז גיזעסין א אשה א אלמנה זייער איין ארימע דיא אלמנה האט דעם מענטש גירופין צים רב ר׳ אלי׳ הארשאווסקי דער הובניב׳ער רב נאר דעם דינער האט זיא נישט גיוואלט הארכין ער זאל קימין לדין און דער צייט וואס דער מענטש האט גיוואהנט און דעם דארף האט ער זיך אנגעהויבין מקרב צו זיין און צו פאהרין צום בעלזער רב צייטין ווייס דאמאלס איז דיא אלמנה גיקומין פאר דעם רב פון הובניב און האט אים גיבעטין אז ער זאל איר געבין אבריף צום בעלזער רב אז ער זאל הייסין דעם שלעכטין בע״ד ער זאל זיך מיט איר לאדין נאר עס איז גימערט גיווארין נאך אטרויעריגקייט וויא זיא האט גיזעהן אז עס

הארכט זיא קיינער נישט אפילו נאך דעם וואס זיא איז גיקומין
מיט דעם בריף צום בעלזער רב האט זיא פאר אים גיוויינט מיט
הייסע טרערין אונ דער בעלזער רב האט אלס נישט געהייסין דעם
נייען ארענדאר ער זאל מיט איר שט״ין לדין איז זיא צוריק גיקומין
פאר דעם הובניבער רב אונ זיא האט גאר גיוויינט אויף איר
ביטערין גורל דאס דיא עצה האט איר אויך נישט געהאלפין נאך
האט זיא גיזאגט אז דער נייער מוכסין ברענגט דעם רבי״ן פיעל
מתנות אונ יעצט האט ער אויך אים גיפירט אמתנה אקויבער
אייער דעריבער האט מען אים שוין צו גינימין אונ ער רעט אים
גאר נישט אויף זיינע שלעכטע מעשים דער רב פון הובניב דורך
זיין גרויס צדקות זענין זיינע רחמנות דערהי״צט גיווארין אויף דער
יודינע דיא אלמנה האט ער זיך ארויס גיחאפט עטליכע ווערטער
אונ ער האט גיזאגט צו דער אלמנה וואס זאל איך דיר טוהן מיין
טאכטער אז דיין בעל דין האט אהין גיפירט איין קויבער אייער
פיר דיא אהין צווייא קויבערס אייער וועט מען דיך אויך הארכין
נאר אונ א רגע האט דער רב חרטה גיקריגין אויף זיינע רייד
וויא אזוי האט ער זיך אינטער גישטעלט צו רעדין אויף אזאי
הייליגען מאן אונ שטאט איז אויך געהערט גיווארין וואס דער
רב האט גיזאגט אויף דעם בעלזער רב דאמאלס האט דער רב
שוין נישט געהאט קיין אנדערע עצה נאר ער זאל פארין קיין בעלז
איבער בעטן דעם רבי״ן וויא ער איז גיקימין צום רבי״ן אונ האט
אים איבער גיבעטין ער זאל אים מוחל זיין וואס ער האט קייגין
אים גירעט נאר דער רבי האט אים אויס גירעט דיא דאגה אז
ער זאל גאר נישט קיין מורא האבין דען עס וועט אים ח״ו גאר
נישט זיין האט אים דער רבי גיזאגט זאלסט וויסין אז איך גיב

נישט קיין ארט צו דיא זינדיגערס איך בין קיינעם נישט נושא פנים נאר איך ווייס אז דער נייער מוכסן איז גירעכט דעריבער האב איך גישוויגען דיא מעשה איז אזוי גיוועזן דעם נייער מוכסן׳ס א זיידע האט געהאלטין דיא ארענדא און דעם דארף איז גיקומין דער אלמנהס שוועך און האט אויף גיליינט געלד אויף דער ארענדי און ער האט זיא גינימין וואס עס איז פערבייא גיגאנגין אלאנגע צייט איז דיא זאך און גאנצין פערגעסין גיווארין ווייל דער אלטער ארענדאר דארף זיין ארימקייט האט ער פערלאזט זיין ארט און איז אוועק אויף איין אנדער ארט איז ער מיט זיינע קינדער צו שפרייט גיווארין אויף דער וועלט דיא טריט פון דעם מענטש זענין דאך אלץ נגזר פון השי״ת דאס דער נייער מוכסין דעם אלטין מוכסן׳ס אייניקיל איז אהער גיקומין האט ער פערמאגט ציא דינגען דיא ארענדע זיינע עלטערינס חזקה קימט דאך אים דיא ארענדע מיטין דין וויא אזוי איז זשע מעגליך איך זאל דיא ארענדע ביי עם צונעמען און מען זאל געבין דעם גירובטין צום רויבער און דער האנד אריין האט דער רבי אויס גיפירט צום הובנער רב איר מעגט מאכין אחקירה ודרישה דערויף אפשר גיפינט זיך נאך היינט וועלכע אלטע גוים וואס זייא גידענקין דיא זאך וויא דער רב האט דאס געהערט האט ער אנגעהויבין נאך צופארשטין ביז ער האט גיפינין זייער א אלטין גוי האט ער דער ציילט אז און זיין יוגונד איז דיא זאך אזוי געטוהן גיווארין:

לד) דער רב ר׳ ירחמיאל הורוויץ ז״ל פון לבוב האט דערציילט אז דער בעלזער רב איז אמאהל גיוועזן און לבנקי האט דיא גאנצע שטאדט געווישט גרויס און קליין זענין גישטאנין בייא זיין טוהר ער זאל זייא בענטשין און דער רב ר״י האט גיקלערט

צו ער זאל יא גיין צו נישט נאר ווייל ער האט געהערט אז דער רבי איז אויך אגדול בתורה האט ער בייא זיך מסכים גיוועז ער זאל אים נאר גיין מקבל פנים זיין נישט אזוי וויא דיא אלע וואס שטייען דארט שטענדיג נאר ער זאל זיך מיט אים מפלפל זיין בדברי תורה וויא ער איז גיקימין אונ דעם גאסט הויז אריין פון דעם רבי'ן האט ער קיינים נישט גיטראפין אונ דעם אויסינוויניגסטין חדר אונ דיא טורין פון רבינ'ס חדר זענין גיוועזן אבגישלאסין האט ער א ביסיל גיווארט האט ער זיך תיכף איבער גיקלערט איך בין דאך נישט אהער גיקימען אזוי וויא אלע חסידים וואס שטייען פאר אים מיט הכנעה איז ער צוגיגאנגין אונ האט אונגיקלאפט בייא דער טוהר און ווייל עס איז קיינער נישט גיוועזן אונ דעם חדר איז דער רבי אליין גיגאנגין אונ האט גיעפינט דיא טהיר וויא דער ר"י האט אהן גיקיקט דעם רבי'נס פנים איז אויף אים גיפאלין א פחד אונ זיין לשון איז אבגיגימין גיווארין עטליכע רגע אונ ער האט פערגעסין אלע חידושים וואס ער האט זיך אנגיגרייט צוא רעדין מיט אים נאר ער האט צו גיבויגין זיין אויער צו הערין זיין ברכה באימה וביראה;

לה) אמאהל איז גיקימען א ארימאן וואס איז גיגאנגין צורייסינע קליידער צום רבי'ן קיין בעלז וויא ער האט אריוף געטרעטין אויף דער שוועל פון דער שטיב איז דער רבי תיכף צו גילאפין אינ האט אים זייער שיין אויף גינימען דער נאך האט דער רבי ארויס גינימען פון זיין קעשינע א בייטיל פיל מיט רענדליך אונ האט אים גיגעבין האט דער ארימאן בייא אים נישט גיוואלט נעמען דאס געלד נאר ער פערלאנגט אז דער רבי זאל אים געבין א נדבה גלייך מיט אלע ארימי לייט וואס זייא גייען אופ דיא

טירין האט אים דער רבי גיפרעגט פאר וואס ער וויל בייא אים נישט נעמין דאס געלד האט דער ארימאן גיענטפערט אונ גיזאגט איך וועל דעם רבין ערצ׳ילין אלע סבות וואס עס האט זיך מיט מיר פאסירט פין מיין געבורינהייט אהן ביז היינטיגין טאג איך בין גיבורין גיווארין בייא אר׳מע עלטערין אונ השי״ת האט מיך גילייטזעליגט מיט פיל קליגשאפט וויא מיינע עלטערין האבין געזעהן אז איך בין זייער קליג האבין זייא מיך גישיקט אונ אגרויסע ישיבה אריין איך זאל קענין גיט לערנין איך זאל זיין גיניט אין ש״ס ופוסקים בין איך דארט גיזעסין אונ בין גיווארין דער בעסטער פון אלע תלמידים דעריבער האב איך גיפינין חן בייא דעם ראש ישיבה אונ ער האט מיך זייער ליב געהאט ויהי היום איז גיקימין א גביר אונ דער ישיבה אריין אונ האט גיבעטין דעם ראש ישיבה ער זאל אויס קלויבין פון זי׳ן טאכטער׳ס וועגן א בחור וואס ער קען גיט לערנען האט דער ראש ישיבה מיך אויס גיקליבען צו זיין דעם גביר׳ס חתן האט דער גביר תיכף גימאכט תנאים אונ האט מיר גיגעבין אגרויסע מתנה אויך אסך געלד בין איך גיוועזן זייער גליקליך וו א עס גיקימין דער זמן חתונה האט מיר דער מחותן געשיקט פיל געלד אויף אויסקליידין אונ הוצאות אויפן וועג וויא איך בין גיקימין אונ דער שטאט אריין וואס מיין שווער האט דארט געוואהנט זענין אלע גרעסטע לייט אונ דיא חכמים מיר אקייגין גיגאנגען ווייל מיין שווער איז גיוועזן אפרנס אונ אראש הקהל האב איך דארט געדרשינת א גרויסע אונ אשארפע דרשה וואס איך האב דארך א ר גיפינין חן בייא יעדין אונ מיין שם איז גיגאנגין אונ אלע שטעדט ארים נאך מיין חתונה האט מיין שווער אנגעהויבין אראפ צו גיין פון זיין פארמעג אלע מאהל

מיין האט מיין שווער אונ שוויגער זיך עצה געהאלטין וועגין מיר וואס וועט זיין דער תכלית פון אינזער איידים אונ דיא טאכטער האט מיין שווער אזוי גיזאגט צוא דער שוויגער דער רב פונ אינזער שטאט איז א אלטער מאן אונ דיא יאהרין אויף דיא גאנצע שטאט האבין פון אים נישט קיין הנאה וועל איך עם אראפ נידערין פון זיין שטוהל אונ אויף זיין ארט וועל איך זעצין מיין איידים וועט ער חאטש האבין פרנסה האט ער אזוי גיטוהן אונ האט אים געמאכט פאר רב מיין שוועהר איז אלע מאהל ארימער גיווארין ביז ער איז גיווארין א אביון מדוכא אונ עטליכע יאהר ארים איז דער שווער גישטארבין פאר גרויס ענגשאפט אונ דיא שוויגער איז אויך באלד גישטארבין ר״ל בין איך אליין גיבליבען נאקיט איך האב נאר אויס גיקיקט אויף דער פענסיע אונ אויף מיין שווערס ארט איז אויף גינימין גיווארין א אנדערער פאר ראש הקהל ער איז גיוועזן פון דעם אלטין רב-ס משפחה האט ער זיך און מיר נוקם גוועזן דעם אלטען רב׳ס נקמה אונ ער האט מיך גימאכט אויס רב בין איך גווארין מלמד בייא עטליכע בחורים וויא זייא האבין נאר בייא מיר גילערינט עטליכע חדשים האבין מיך דיא תלמידים פאר מיאוסט אונ אוועק גיווארפין האב איך גימוזט אים גיין בעטלין אויף דיא טירין וויא איך האב גיזעהן מיין שלעכט מזל האב איך מיר געמאכט אז איך זאל קיינים נישט זאגין ווער איך בין נאר אים צוא גיין וויא אפראסטער ארימאן אונ איך זאל נאר נעמין א פרוטה וויא מען גיט אלע ארימע לייט ווייל אז איך וועל נעמין אגרויסע נדבה וועל איך האבין צרות פון א אנדער ארט אזוי האט דער מענטש דערציילט אונ האט זיך אבגישייד פון דעם רבי׳ן אונ איז אוועק גיגאנגין וויא ער איז ארויס גיגאנגין האט דער

רבי גיזאגט אוי אז מען איז נישט קיין בר מזל איז מען טאקי ניכט קיין בר מזל האט דען מיר ניכט בעדארפט איינפאלין אז איך זאל אים זאגין נעמט עס וועט אייך זיין צוא הצלחה אדער האט דען ניכט בעדארפט איינפאלין דעם יוד אז איך גיב אים אבייטיל געלד בוודאי וועט ער האבין הצלחה,

לו) ר"צ רימנובער'ס ווייב איז אמאהל גיקומין צום רבי'ן ר' שלום מבעלזא אונ האט זיך מתנצל גיוועזן אז דער קאפ טיט איר שטענדיג ווייא האט ער זיא גיפרעגט וואס פאר ארפואה זיא טיט דער צו האט זיא גיענפערט אז זיא האט קמעות פון א צדיק זיא וויל נישט זאגין ווער ער איר האט ער איר גיזאגט זיא זאל אוועק ווארפין דיא קמעות וועט זיא ב"ה גיזינד ווערין דער נאך האט ער גיזאגט איך וייס נישט נאך וואס מען דארף דיא קמעות דער אייבערשטער הערט דאך צו דיא תפלה פון דיא צדיקים אהן אקמיע אויך נאך מיין ווינדער דערציילט מען פון ר"ש אז ער איז גיוועזן אונ וועג איז ער גיקימין אונ א דארף אריין נעכטיגין וויא ער האט נאר ארויף גיטרעטין אויף דער שוועל איז ער צוריק ארויס גיגאנגין ווייל ער האט גיזאגט אז ער פילט אונ דיא קמיעות פון דעם צדיק וואס ר"צ רימנובער'ס ווייב האט נישט גיוואלט דערציילין ווער ער איז גיפינין זיך דארט

לז) אונ דער צייט ווען ר' שלום מבעלז האט אהן געהויבין צו פירין דאס רבנות איז דער רבי ר' פייבוש גיוועזן אונ דער שטאט הובנוב וואס זיא איז צווייא מייל ווייט פון בעלז אונ דער רבי ר' פייבוש איז גיוועזן א אלטער מאן פון דיא תלמידים פון דעם רבי מלובלין וויא ער האט געהערט אז ר' שלום איז גיווארין רבי האט ער גיזאגט צוא איינים פון זיינע גרעסטע חסידים אז ער

ווייל זייא זאלין פאהרין קיין בעלז צו זעהן ר׳ שלום׳ין אונ דעם שלייער זענין זייא גיפארין קיין בעלז האט זייא ר׳ שלום מכבד גיוועז זייא זאלין בייא אים עסין אונ דער רבי ר״ש איז גיזעסין בייא דעם טיש אונ ר׳ פייבוש נעבין אים אונ לעבין ר״פ איז גיזעסין זיין חסיד וואס ער איז מיט אים מיט גיפארין וויא זייא זענין גיזעסין בייא דעם טיש איז גיקומין דיא רביצין מיט א טישטיך אונ האט גיגרייט צום טיש אונ זיא האט זייא אליין צו גיטראגין עסין צום טיש וויא דער חסיד פון ר״פ האט דאס גיזעהן איז ער זייער בייז גיווארין אונ עס האט בייא אים נישט גיפינין קיין חן דיא התנהגות וואס מען איז זיך נוהג בייא ר׳ שלומ׳ין אויך וואס מען האט מבזה גיוועזן אים אונ דעם כבוד פון זיין רבין מיט דעם וואס דיא רעביצין אלייז האט צו גיטראגין דאס עסין נישט קיין משמש נאר ווייל ער האט גיזעהן אז דער רבי זיינער האט גישוויגין דעריבער האט ער אויך גאר נישט גערעט נאך דעם עסען איז דער רבי ר״ש געגאנגין אונ דעם חדר אריין וואס זיין וויב מיט זיין מיטער זענין דארט גיזעסין האט דיא רעביצין צו אים גיזאגט נעם דיר אשטיקיל פלייש פון מיין חלק ווייסטו זעהן וויא גיט עס איז האט ר״ש גינימין דאס פלייש אונ האט גיגעסין וויא דער חסיד פון ר׳ פייבושין האט דאס גיזעהן האט ער זיך שוין נישט גיקענט אויף האלטין נאר ער האט גיזאגט צו זיין רבי׳ן איר זעהט דאך דיא התנהגות פון דיא נייע מנהיגים האט צו אים ר׳ פייבוש גיזאגט שווייג דיא זאלסט גאר נישט רעדין ווייל אלע מעשים פון דעם רבי׳ן זענין לשם שמים און אלע זיינע התנהגות מיט דער רביצין זענין אזוי וויא אדם וחוה האבין זיך געפירט איידער זייא האבין געזינדעגט

לח) דער רבי ר׳ שלום מבעלזא פלעגט אונ זיין יוגינד רי כערע; אמאהל איז ער געזעסען אונ ביהמ״ד אונ האט געלערינט האט ער געזעהן וויא איונגיל רייניקט זיך אויס דיא פייקע אונ האט זיא אהן גיפילט מיט טיטין אונ איבער דער צייט האט ר׳ שלום אבגעלערינט אדף גמרא וויא ער האט דאס גיזעהן האט ער גיזאגט אז דיא כלי קען מיך מבטל זיין פין אדף גמרא זאל זיא שוין מיין נישט קימין אונ מיין מויל אריין פון דאמאלס אהן אונ ווייטער האט ער שוין קיינמאל נישט גערייכערט

לט) דער רבי ר׳ צדוק הכהן בשעת ער איז נאך גיוועזן איונגער מאן אונ האט גערארפט האבען א היתר פון מאה רבנים אונ ער איז געפארען צוא גרויסע רבנים איז ער דאמאלס געוועזן אונ בעלז אויך אין ווייל דער דין איז דאך אז אויף אזא ארט וואס מען קען נישט אמענטש מעג ער דאך זאגין איך בין אלמדן דעריבער איז ר׳ צדוק גיגאנגין אונ דעם בית המדרש אריין האט ער געזען אז פיל מענטשען זיצען אונ לערנין יעדער א אנדערר ענין איינער לערינט דיא גמרא דער צווייטער א אנדערע האט ער זיך אים גיקיקט צו יעדין וואס פאר א ענין ער לערינט דער נאך איז ער גיגאנגין עטליכע מאהל איבערין ביהמ״ד אהין אונ צוריק האט ער אנגעהויבין צו זאגין זייער אגליסטיגין פלפול מיט איין המשך צו אלע ערטער וואס זייא האבין געלערינט ער האט גיוויזין א ווינדער אז דיא אלע ערטער וואס זייא לערנין יעצט קעהערען איינס צו אנדערין פאר נאכט וויא דער רבי ר׳ שלום איז גיקומין אונ ביהמ״ד אריין איז געוועזן דערשטייגער דאס זיין משמש ר׳ אלימלך האט פאר אים דערציילט יעדער חידוש וואס עס איז גישעהן אונ בהמ״ד אונ אונ מיטין ערציילונגען האט ער דאס

אויך דערציילט אז עס איז היינט גיקומין א יונגער מאן פון פוילען ער איז אגרויסער עילוי האט ער גיוויזין א ווינדער' אונ האט מצרף גיוועזן דיא אלע ענינים וואס מען האט דאמאלס גילערינט אונ בהמ"ד אויף פערשידענע ערטער אין האט פון דיא אלע ענינים געמאכט איין זיסין פלפול האט ר' שלום צו זיך געהייסין ריפען דעם יונגערמאן אונ האט אים געהייסען איבער זאגען דעם פלפול וואס ער האט היינט גיזאגט אין ביהמ"ד האט ער גיזאגט דעם פלפול האט ר' שלום צו אים גיזאגט אז ער האט פאר געסין א משנה אונ מיט דעם האט ער אים צולייגט דעם גאנצין פלפול וויא ר' צדוק האט דאס געהערט איז זיין דעה אביסעל שלאף גיווארין אז ר' שלום האט גיזעהן דאס ר' צדוק איז בייא זיך אבגיפאלען האט אים ר"ש גיטרייסט אז ער זאל בייא זיך נישט אזוי אבפאלין וויל דאס איז נישט קיין נייס דען צו דיא גרעסטע לייט טרעפט זיך אויך אטעות.

ה) דער רבי ר' יהושעלע איז צוויא מאל גיוועזן בייא דעם בעלזער רב דאס ערשטע מאהל האט ער גיטראפין אונ בעלז ר' שלום קאמינקער וויא ער איז געזעסין בייא דעם טיש האט אים ר"ש קאמינקער מצער גיוועזן מיט שטעך ווערטער אונ ר"י האט גישוויגין תיכף נאך שבת איז ר' שלום מקאמינקע שלאף גיווארין מיט אשלאפקייט וואס עס הייסט פאראליש ר"ל איז מען גיגאנגין צום בעלזער רב האט ער גיענטפערט אז ער איז שלאף גיווארין וויל ער האט מצער גיוועזן ר' יהושע'לין אונ עס איז שווער ער זאל געהיילט ווערין פון דעסט וועגין האט אים דער רבי געהייסין ברענגין אים מאנטיג מיט זיין בעט אונ בהמ"ד אריין אונ האט אים געהייסין אויף ריפין צום ספר אונ ער איז דאמאלס

גילעגין אונ בעט אונ האט זיך נישט גיקענט רירין פון זיין ארט איז דער בעלזער רב צוא אים צו גיגאנגין אונ האט צו אים גיזאגט קאמינקער רב איר האט דאך ליעב דיא תורה גייט אונ מאכט א ברכה איבער דער תורה אזוי וויא ער האט אויס גירעט דיזע ווערטער איז דאס שלאפקייט פון אים אונ גאנצין אוועק ניגאנגין איז ער אויפגישטאנין פון זיין בעט אונ האט גימאכט א ברכה וויא עס געהער צו זיין

מא) ווען ר׳ יהושע׳לי איז גיוועז דאס צווייטע מאהל אונ בעלז איז דאמאלס גיוועז פרשת ראה האט ר״ש גיזאגט תורה אויף דעם פסוק „כי גם את בניהם וכו׳״ וויא זייא זענין אוועק גיגאנגין פון טיש אונ גאסט הויז אריין האט איינער פון ר׳ יהושע-ליס מענטשינוואס זענין מיט אים מיט גיקומין קיין בעלז גיזאגט צו זיין רבי׳ן ר׳ יהושע׳לי איך וועל געבין משקה אויב איינער וועט זאגין פשט אונ דער תורה וואס דער רבי האט יעצט גיזאגט האט זיין רבי ר״י אים גיענטפערט גייא ברענג וויין וועל איך דיר זאגין פשט דען זיין גאנצע כוונה איז נאר גיוועז אז ער אליין האט אויך גיזעהן אז אזוהן האט געהארגעט זיין פאטער און פון דעם וועט ארויס קימען א ישועה צו א יוד עס איז אזוי גיוועזן נאך שבת איז גיקימען א יוד מיט א בשורה קיין בעלז אז וועגין דער ספראווע וואס ער האט געהאט מיט אפריץ האבין זייא גישטעלט צווייא אדוואקאטין אפאטער מיט א זוהן דהיינו דער פריץ האט אויף זיין ארט גישטעלט דעם פאטער אונ דער יוד האט גישטעלט דעם זוהן אונ פאר עטליכע וואכין איז דער יוד גיוועזן אונ בעלז בייא דעם רבי׳ן מיט דער בקשה אונ דער רבי האט אים גיבענטשט אונ דעם היינטיגין שבת בייא דער סעודה

האט דער זוהן דעם יוד׳ס אדוואקאט גישאסין זיין פאטער מיט א ביקס וואס דער פאטער איז גיוועין דעם פריץ׳ס אדוואקאט דארך דעם האט דער יוד גיוואונין דיא ספראווע צו דעם האט דער רבי מכוון גיוועין מיט זיין תורה זאגין

מב) אונ דער צייט וואס הרבנית הצדקת מרת מלכה ר׳ שלום בעלזערס ווייב איז גישטארבען איז פערבייא גיגאנגין צייטין האט דער רבי זייער ביטער גיוויינט האט אים זיין תלמיד דער קאמינקער רב גיפרעגט וואס פאר אנייס איז היינט פליצלינג וואס איר האט אייך אזוי דערוועקט האט אים ר״ש גיענטפערט מיט דיזין לשון איך זאג צו השי״ת רבונו של עולם דיא ווייסט דאך אז ווען איך זאל זיין בכח אויפצישטעלין מיין ווייב פון דער ערד אונ איך זאל זיא לעבדיג מאכין וואלט פאר מיר גאר נישט שווער גוועין אונ קיין שום טרחא אונ דער וועלט אין קיין שום ארבעט אונ קיין שום הוצאה אונ וואס עס וואלט נאר מעגליך גיוועין איך זאל טוהן וואלט איך מיך נישט אויף געהאלטין פון ציא טוהן אויף צישטעלין זיא פון דער ערד צוריק אויף איר בעשטאנט נאר דיא פניעה איז וואס איך קען נישט אבער פון מיין צד פעהלט נאר נישט אבער די רבונו של עולם דיא האסט דיך גערופן א מאן צו דיא יודין „בועליך עושיך״ אונ אינז האסטו גירופין אוויב „אשת נעורים״ דיין ווייב ליגט און דער ערד אונ דיא ביסט דאך בכוח זאלסט זיא אויף שטעלין עס האלט דיך קיינער נישט אויף אונ עס פערמיידט דיך קיינער נישט נאך וואס האלסט דיא דיך אוף פון אוף צו שטעלין זיא ענטפערט מיר השי״ת ווען איך זאל זיין צופרידען פון מיין באהעפטינג דיא כנסת ישראל אזוי וויא דיא ביסט גיוועין צופרידין מיט דיין ווייב

וואלט איך זיא בוודאי אויף גישטעלט אויף דעם וויין איך אויף דער תשובה וואס השי"ת ענטפערט מיר

מג) דאס איז דאך באוויסט אז צים בעלזער רב פלעגין קימין גוים אויך זיי זאלין דארף אים געהאלפין ווערין וייל ער איז בא זייא אויך געוועזן מפורסם פאר א בעל מופת א מאהל איז צו אים גיקימין א פריץ אגוי מיט זיין זוהן אמשוגענער וואס ער איז גיוועזן בא עם זייער גיליבט האט אים דער רבי געהייסן פאהרין קיין לעמבערג אונ ער זאל נאך פרעגן וו דער גלח וואס הייסט אזו און אזו וויא ער וואהנט דארף אים יועט ער האבין א רפואה איז ער תיכף גיפאהרן קיין לעמברג און האט אנגהובען נאך צו פרעגען אויף דעם נאמען פון דעם גלח פריער האט קיינער נישט גיוויסט פון דעם נאמען נאר דער נאך איז ער געוואר געווארן אז אינטער דער שטאט איז פעריהאן א גלח וואס ער הייסט אזו איז ער געגאנגין צו דעם גלח אונ האט דערציילט נאך וואס ער איז געקימן האט זיך דער גלחפער וינדערט אונ צווייען איינמאל פונ וואנען קען אים דער בעלזער רב צווייטנס וויא אזוי וועט ער קענען דארף אים געהאלפען ווערן נאר וויא דער פריץ איז צו אים געגאנגין צווייא דריי מאל האט ער אים געהייסן ער זאל מארגין קימן מיט זיין זון באלד פאר טאג וויא דער גלח איז אים גיגאנגן אונ זיין הויף אהין צוריק אין אונ זיין מויל האלט ער אלאנגע פייקע ביז צוא דער ערד איז דער פריץ ארייין גיקימן מיט זיין זוהן איז דער שייגיץ צו גילאפין מיט בהלה אונ איילינגיש צום גלח אונ האט בייא אים צוא גיחאפט דיא לאנגע פייקע אונ האט אנגעהובין צוא שלאגין אים אונ צוא באליידיגין עם אהן אאויפפהער דער

פריץ איז גישטאנין אונ האט זיך פערווינדערט ער האט נישט גיוויסט
וואס צו טוהן אונ דער שייגץ האט אלץ גישלאגין דעם גלח ביז
דער גאנצער שגעון איז איבער גיקעהרט גיווארין אויף דעם גלח
אונ דער שייגץ דעם פריץ׳ס זוהן איז גיזינד גיווארן אזו וויא
יעדער מענטש איז דער פריץ דערנאך גיפארן קיין בעלז דאנקען
דעם רבין האט ער גיפרעגט דעם רבי׳ן דערויף האט דער רבי
גיענטפערט דעם פריץ אז דער גלח האט געהאט אקייפס ווייב
איז זיא גיפייגערט אונ זיא איז גיווארן א דובק רח״ל וייל זיא
איז גיוועזן א משומדת האט זיא זיך באהעפט אונ דעם שייגיץ
האט צו איר דער רבי גיזאגט נאך וואס פייניגסט דיא עס לאז
זיא זיך באהעפטן אונ דעם גלח איז אזו גיוועזן

מד) אמאהל איז געקומען צום בעלזער רב א שלאכציץ וואס
ער איז גיוועזן קראנק אוף אלע איברים ר״ל ער איז גילעגען אונ
האט זיך נישט גיקענט רירין מיט קיין שום אבר דעם רבין׳ס דרך
איז גיוועזן אז עס פלעגט צוא אים קימען איוד וואס ער האט
געהאט א מיחוש אוף וועלכען אבר האט ער דארך גיפירט זיין
היילגע האנד אוף דעם ארט פון דעם מיחוש איז דער מענטש
געהיילט גיווארין נאר אוף אגוי האט ער נישט אנגירירט מיט זיין
היליגע האנד האט ער גיזאגט צו זיין משמש ר׳ אלימלך ער
זאל נעמען זיין פארטשיילע אונ זאל זיא דארך פירען אוף זיין
גאנצן גוף אונ דוא העגט מיט דוא פוס פון דעם שלאפען האט
ער אזו געטוהן האט דער שלאפער גיזאגט אז ער פילט דאס עס
איז אוויס גיגאנגן פון זיין גאנצען גוף אזו וויא א וינט דארך
דוא פיס האט דער רבי צו אים גיזאגט ער זאל זיך פריווין אוף
זעצין האט ער זיך אוף גיזעצט דער נאך האט ער עם

געהייסען פריווין אראפ גיין פון דעם וואגין אונ ער זאל גיין ארום דעם וואגין האט ער אזו גיטוהן נאך האט אים דער רבי גיזאגט אז דיא רעשט רפואה וועט ער האבין אונ דער היים אויף דעם אופן ער זאל אים מבטיח זיין ער זאל זיין גיט פון יודינס וועגען האט ער אים אזו צו גיזאגט אונ פיפצען יאהר ארים איז געוועזן בייא דעם רבי׳ן איינער מיט א חתן פאר דער חתונה דער רבי זאל זייא בענטשען איז ער גוועזן אונ בעלז אויף שבת אונ נאך שבת איז געוועזן פאר דער חתונה אונ מען האט זייער פיל אהן גיגרייט אבע׳ דער רבי האט אויף געהאלטין זייער גיזעגענען ביז דינסטאג ביז דער מענטש מיט דעם חתן זענען צום רבי׳ן גיקומען מיט א טענה פאר וואס ער האלט זייא אויף א רגע איז דאך בייא זייא גירעכענט וויא אטאג ווייל זייא בעדארפען זיך פאר גרייטען צוא דער חתונה אונ דעם שבת דארף מען אויף ריפין דעם חתן האט דער רבי גיענטפערט איך וויל אייך אויף האלטין אבער איר ווילט נישט פארט אייך לשלום האבין זייא אזוי גיטוהן וויא זייא זענען באנאכט גיפארין אונ אגרויסין וואלד איז גיווארין אגרויסער אונ אשטארקער ווינט ווייל עס איז דאמאלס גיוועזן אונ דעם חודש שבט אונ אין דעם וואלד איז גיוועזן א טיפער גריב נאר דארך דער זאווירחע איז דער גריב פערדעקט גיווארין זענין זייא ארייין גיפארין אונ דעם גריב ארייין אונ זענין גיבליבין שטיין זייא האבין ווייטער נישט גיקענט פאהרין ווייל דער שנייא איז גיוועזן זייער טיף זענין זייא גיוואר גיווארן אז דער בעלזער רב איז פריער גירעכט גיוועזן וואס ער האט זייא אויפגעהאלטין פון זייער פאהרין נאר וואס עס איז גיוועזן איז דאך פערפאלין האבין זייא גישריגין צו השי״ת פון דעם גריב

פליצלינג איז צוא זייא ג׳קימין דער שלאכציך מימ זיינע קרובים און חברים אויף וועגין האט מען זייא ארויס גיצוגין פון דעם גריב און ער האט צו זיך גיברענגט און שטיב אריין און דערווארימט זייא האט ער זייא דער ציילט אז דער בעלזער רב האט אים אויף גיוועקט ער זאל מקיים זיין דיא לאנגסטיגע צוזאג ער זאל זיין גיט פון יודינס וועגין תאטשי פריער האט ער אים נישט געהארכט נאר יעצט האט ער אים שוין נישט גילאזט שלאפין ער האט בייא זיך גיזעהן דעם בעלזער רב דעריבער איז ער גיך גיקימין זייא העלפין

מה) נאך א מעשה און אינגערין און דער שטאט אוהל איז גיוועזין א בחור א גרויסער גביר ער איז שוין אלט גיוועןדרייסיג יאהר אויך איז ער גיוועןא דייטש האט ער חשק געהאט צו נעמין אגוישין פריקס א טאכטער א יפת תואר איז ער גיקומין צום שטאט רב אז ער זאל אם מתיר זיין צו נעמין דיא גויע איז בייא דעם רב זייער שווער גוועןאים צו געבין פערשטיין פאר וואס ער טאר זיא נישט נעמין ווייל דער דייטש האט דאס נישט פערשטאנין און ער האט זיך געהאלטין בייא איינס אז וויא באלד ער וועט זיא נישט נעמין וועט ער נאך שטארבין האט דער רב גיזאגט אז דאס איז זייער א שווערע שאלה דעריבער זאל ער פאהרין צום בעלזער רב און זאל אים פרעגין דיא שאלה דער דייטש האט נישט פערשטאנין אז דער רב וויל אים פון זיך מדחה זיין איז ער גפארין קיין בעלז און האט דעם רבין דערציילט דאס גאנצע ענין און אז ער וועט נישט נעמין דיא גויע וועט ער נאך שטארבין אויך איז ער שוין גיוועןבייא דעם רב פון שטאט אוהל און דער רב האט אים אהער גישיקט איז דער

בעלזער רב גיזעסין פערקלערט אצייט און זיינע הייליגע מחשבות דער נאך האט ער גיזאגט צום דייטש דער פריץ׳ס טאכטער איז דאך נישט קיין שיינע אדרבה זיא איז זייער מיאוס נאר און דיין שטאט אוהל איז דארט דא. דעם מלמד׳ס טאכטער זיא איז זייער א יפת תואר אז עס איז נישט דא איר גלייכין חאטש זיא האט נישט קיין געלד דיא ביסט דאך ממילא אגרויסער עושר און זי איז אמיוחסת און א יפת תואר האט דער בחור גיענפערט און האט גיזאגט דאס וואס דער רבי זאגט מיר אז דעם פריץ׳ס טאכטער איז מיאוס איז נישט אזוי ווייל איך בין דאך בייא איר גיוועזן איידער איך בין אהער גיפארין האט צו אים דער רבי גיזאגט פאר אהיים וועסטו זעהן דעם אמת און תיכף וויא ער איז אהיים גיקימין איז ער גיגאנגין צום פריץ׳ס טאכטער האט ער גיזעהן אז זיא איז זייער מיאוס אז ער האט אויף איר נישט גיקאנט קוקין דער נאך איז ער אהיים גיגאנגין און ער האט גישיקט נאך דעם מלמד מיט זיין טאכטער האט ער גיזעהן אז זיא איז זייער שיין ווינדערליך האבין זייא אנגעהויבין צו שמיסין דער בחור האט פערלאנגט אז ער זאל זיך מיט אים משדך זיין האט אים דער מלמד גיזאגט איך האב דאך אבער נישט קיין געלד האט אים דער בחור גיענטפערט אז קיין געלד איז בייא מיר קיין ווערט נישט אדרבה איך וועל נאך געבין געלד וויפיל מען דארף אויף הוצאות פון דער חתונה דאמאלס האט דער מלמד גיזאגט אז זיין טאכטער פערלייגט אז ער זאל זיך פירין ווי א יוד און אלע פרטים האט ער אים דערויף מסכים גיוועזן האבין זייא גימאכט תנאים און א חתונה כדת משה וישראל נאך דער חתונה האט ער

דערציילט זיין ווייב די גאנצע געשיכטע האט זיא אים גיזאגט אז זייא וואלטיןביידע גידאריפט פאהרין צום רבין קיין בעלז האבין זייא אזוי גיטוהן זייא זענין גיקומין צום רבין אונ ער האט אים זייער גידאנקט פאר זיין עצה האט אים דער רבי גיזאגט דאנקט אויך דעם רב פון דער שטאט אוהל וואס ער האט מיר גיגעבין א גיט עסק דאס איך האב גימיזט אראפ נעמין דאס שיינקייט מיט דעם גאנצין חן פונ דעם פריץ׳ס טאכטער אונ זאל עס געבין דיין ווייב האט זייא דער רבי גיבענטשט מיט הצלחה ובבנים ובני בנים ובאריכות ימ״ם וכל טוב סלה

מו) אמאהל איז גיקומין קיין בעלז א מענטש וואס ער האט געהאט צו פערקויפין פיטער מ״ט מילעך ער איז גיוועזן א מתנגד אונ אש עכטער מענטש איז דיא רעביצין צו אים גיקימין קויפין האט ער זיך גימאכט אגילעכטער אז דיא רעביצין דארף געבין מעהר עטליכע גראשין ווייל זייא האבין גרינג געלד האט דיא רעביצינ דאס דערציילט איר מאנ דעם רבין תיכף האט זיך דער מענש נישט גיקאנט רירין נישט מיט דיא הענט אונ מיט דיא פיס ר״ל איז מען מיט אים גיקומין צום רבי׳נ ער זאל דעם רעבינ איבער בעטין האט אים דער רבי געהייסין אויס שמירין מיט פיטער איז ער געהיילט געווארין פונ דאמאלס אהנ האט ער זיך מקרב גיוועזן צוא דיא חסידים אונ ווענ זייא זענין דארך אים גיפאהרין האבינ זייא בייא אים גיגעסינ אונ גיטרינקין

מז) ר׳ שלום מבעלז האט געהאט א עלטערין ברידער ער איז גיוועזינ רב אונ א שטאדט האט ר׳ שלומ״ס מיטער פין בעלז גיוואלט אז ר׳ שלום זאל זיך מיט אים זעהן ווייל ער איז דער עלטסטער נאר פריער איז דעם בעלזער רב

שווער גיוועזן ער זאל דאס מקיים זיין ווייל זיינע ברידער איז גיוועזן א מתנגד נאר ווייל זיין מיטער האט אויף אים גוזר גיוועזן בכיבוד איז ער צוא אים גיפאהרין האט ער מיט אים גירעט אסך אונ נגלה גמרא דער נאך וויא ער האט מיט אים אנגעהויבין צו רעדין תורה בדרך נסתר האט דער בעלזער רב גיפרעגט זיין ברידער א מאמר אונ דעם זוהר האט ער אים גיזאגט דער נאך האט דער ברידער גיפרעגט דער בעלזער רב וויא אזוי ער לערינט עפיס דיא כונות פון דעם זוהר הקדוש אזו וויא דער בעלזער רב האט אנגעהויבין צו זאגין איז זיין ברידער דער רב דערשראקין גיווארין אונ מען האט אים קוים דער מינטערט האט ר"ש גיזאגט אז ער האט מיט זיינ קדושה צו געצויגין ר' שמעון בר יוחאי האט דער בעלזער רב אויס געפירט אז אזוי דארף מעהנ לערנין זוהר

מח) אמאהל איז גיקומין צום רבי'נ ר' אורי סטערעליסקערס איינינקיל אונ האט זיך פאר אים מתנצל גיוועזנ אז ער דארף חתונה מאכינ זיינע קינדער אונ ער פערמאגט נישט קיין פרוטה האט אים ר"ש געהייסין פאהרינ קיינ יאס דארט איז פערהאנדינ איינער מיט דעם נאמינ משה אגרויסער עושר ער וועט אים געבינ אויף הוצאות פונ דער חתונה האט ער ווידער גיזאגט אז ער האט מורא צו פהארינ איבער דער גרעניץ אן אבילעט אונ אנ געלד האט אים דער רבי גיגעבין א ריינישׁ אונ האט אים גיזאגט פאר זאלסט נישט קיינ מורא האבין אויף דער גרעניץ האט דער גיזעצטער גימיינט אז ער איז פין רומעניא נאר ער האט זיך אהער גיגנבית האט ער אים צוריק גישיקט קייג רומעניא איז ער גיקומין קיין יאס אונ איז גיגאנגין צום גביר ר' משה וויא ער

האט אים דערזעהן איז אים דער גביר אנקייגין גילאפין מיט גרויס שמחה אונ האט אים גיגעבין שלום מיט אפריילעך פנים ער האט אים גיגעבין צו עסין אונ טרינקין עטליכע טאג דערנאך האט ער אים גיזאגט אלעס וואס דיא דארפסט אויף דער חתונה וועל איך דיר געבין האט ער גימאכט אחשבון וויפיל ער בעדארף האט אים ר' משה גיגעבין האט ער גיפרעגט דעם ר' משה מיט וואס ער האט ביי אים אזוי געפינען חן אונ גיט אים וואס ער דארף האט ער אים גיענטפערט אז ער איז געפאהרין צו זיינע זיידין קיינע סטרעליסק האט ער אים גיבענטשט מיט קינדער ווייל ער האט דאס געדארפען האט ער געהאט אטאכטער האט זיא חתונה געהאט נאר נאך דער חתונה איז זי שלאף געווארין דאס זיא האט זיך נישט גיקענט רייניקין ר"ל איז איהר מאן פון איהר אוועק געפאהרין אונ איהרע ביטערע געשרייען איז נישט גיוועין משער צוא זיין ביז מיט אמאהל איז ער פרייטיג צו נאכט געגאנגען פונ דאווינין האט ער געהערט אונ דרויסין דיא געשרייען פון זיינע טאכטער וויא ער איז אהיים געקומען האט ער זיך גיזעצט עסין סעודת ליל שבת איז ער אנטשלאפין געווארען אונ האט גיזעהן אונ חלום זיין רבי' דער סטרעליסקער איז ער צוא אים געלאפין ער זאל אים העלפין האט ער אים גיענטפערט אז ער לעבט שוין נישט נאר זיין תלמיד דער בעלזער רב ער קען אים העלפין האט ער אים געוויזען מיט דעם פינגער אויף דעם בעלזער רבי האט ער גיבעטין אהילף פון דעם בעלזער רב האט אים דער בעלזער רב געזאגט האסט דא ער האט אים גיוויזין מיטן פינגער א איניקיל פונ ר' אורי סטרעליסקער וואס ער דארף חתונה מאכין זיינע זוהן גיב אים וויא פיל ער בעדארף וועסטו געהאלפין ווערין

אזוי האט ער אים מבטיח גיוועזן אונ זיין טאכטער האט תיכף געהאט ארפואה דעריבער האט ער תיכף דערקאנט וואכידיג ר״א אייניקיל ווען ער איז פאר אים גיקימין ווייל דאס איז דער אייגינער וואס דער בעלזער רב האט אויף אים גיווייזין מיט זיין פינגער איז מיט אים דער גביר גיפאהרין קיין בעלז

מט) דער בעלזער רב האט פריער גילערינט ביי דעם סקאהלער מגיד דער נאך איז ער גיפארין קיין סטרעליסק עפ״י סבה ווייל ער איז גיוועזן אינטער וועגינס בייא זיין בעקאנטין איז דער בעה״ב ארייין גיקומין אונ זיין חדר ארייננ אונ האט גיזאגט אז ער האט אגרויס עסק וואס ער דארף פארין צ׳א זיינ רבי׳נ ר״א מסטרעליסק אונ ער דארף האבינ אמליץ בייא דעם רבי׳נ ע״כ בעט ער דעם בעלזער רב אז ער זאל מיט אים פארינ האט ר״ש גיקלערט וואס איז דא דיא מעשה עס מיז גיוויס זיינ אז איך דארף פארינ קיינ סטרעליסק ווייל פונ וואנין האט דער בעה״ב אזאי שטאלצקייט ער זאל מיר זאגינ איך זאל מיט אים פאהרינ דעריבער האט ער אים דערויף צו גיזאגט האט זיינ בעה״ב איינגישפאנט זיינע פערד אונ זיין וואגין אינ עטליכע שעה ארום איז ער ווידער גיקימען אונ דעם בעלזער רב׳ס חדר ארייננ אונ האט צ׳א אים גיזאגט איך האב דאך נישט קיין צייט צו פאהרינ לאז דער רב אליינ פאהרינ אונ זאל פאר מיר רעד׳ן אונ ווייל ער האט אים שוין געהאט צו גיזאגט דערויף צו פאהרין מיט אים איז ער יעצט שוינ אליינ אויך גיפארינ וויא ער איז גיקימענ קיינ סטרעליסק איז דער רב גישטאנינ אונ האט גידאווינט האט דער בעלזער רב גיקלערט אויב דער סטרעליסקער איז זיין רב טאר ער נישט דאווינע אינטער אים;

נאכן דאווינען האט דער סטרעליסקער גיזאגט פאר דעם גאנציג עולם וואס איז דאס עפיס מען זאל מיך פאר טרוד-ן בייא מיינ דאווינען מיט קלערינג צוא איך בינ זייג רב אונ אויב ער מעג דאווינען אינטער זיין רבי'נ אונ קיינער האט נישט גיוויסט אויף וועמינ ער מיינט דיא רייד נאר דעם בעלזער רב דעריבער האט ער אים אויף זיך אויף גינימען פאר א רבי'נ

נ) דעם בעלזער רב האט גיזאגט חאטש ער איז שוינ גיוועג בייא אסך צדיקים וואס האבינ א רוה"ק נאר א אמתין רוה"ק האט ער גיזעהנ אונ סטרעליסק עס איז גיוועג אמעשה וואס דער שוחט פונ... האט דערציילט אז וועג ער איז גיוועג שוחט אונ אמאניסטרישץ איז ער גיפארינ קיינ קאסיב אונ דארט האט ער גיוויזענ זיינ חלף צו דעם ממונה פונ דעם שוחט ר' הענדיל וואס דער קאסיבער רב האט גיזאגט אז אויף אים שטייט ארמז אונ שולחן ערוך אז מעג הייסט נישט קיינ מומחה צו שעכטינ עד שיהי' תרנגול עמהם דהיינו הענדיל וויא ער איז צוריק אהיים גיפארינ האט ער דארט גיטראפינ דעם סטרעליסקער רבי'נ אונ האט אים גיוויזין זיינ חלף תאט ער גיזעהנ אז אויף דער צווייטער זייט איז דאס מעסער אייליק האט דער סטרעליסקער גיזאגט אז דער חלף איז שוינ לאנג גיוועג בייא ר' הענדיל ז"ל;

נא) אמאהל האט דער בעלזער רב ר"ש געהערט אגישרייא פונ זיינע אייניקלעך האט ער גיזאגט אז ער הערט אקול פון א אסירכא האט מעג נאך גיזיכט איז מען גיוואר גיווארין אז דער שטייגער פונ דעם יונגיל איז גיוועז ער פלעגט גייג צו אשכן וואס ער האט פערקויפט פלייש פלעגט ער דארט עסין פלייש מיט א סירכא

נב) דער רב ר' שבתי ליפשיץ אבד"ק יולניצא האט דער ציילט אז ער האט דאס וויפיל מאהל געהערט פון זיין פאטער אז פאר זיין חתונה איז ער גיגאנגין מיט עטליכע חברים צו פיס אויף שבועות צו ר' שלומין ז"ל ערב יו"ט זענין זייא גיגאנגין נעמין שלום איז דער רב דעמאלס גיוועג א סני נהור נאך יו"ט אסרו חג פאר שחרית האט זיך זיין חבר מקדים גיוועג אוג איז זיך גיגאנגין גיזעגינין צום רבי'ג האט ער גיגעבין דאס קוויטיל דער מנהג איז גיוועג אז דער גבאי אלימלך האט גיליינט דיא קוויטליך פאר דעם רבי'ן אוג דער רבי האט אויף יעדער זאך גיענטפערט וואס עס איז גישטאנין גישריבינ אוג קוויטיל אבער ווער עס איז גיקומען גיזעגינען נאכן דאוינינ האט שוינ דער גבאי דאמאלס נישט גיליינט דיא קוויטלעך נאר ער האט גינימינ אלע קוויטלעך אוג אפאטשיילע אריינ אוג ער האט יעדין גיזאגט אז דער רבי וועט לייניג דיא קוויטליך אונ ארעכטע צייט ארים אוג דער רבי ז"ל האט יעדין גיגעבינ דיא האנט אונ האט זיך גיזעגינט אונ מיטינ טאג איז גיקומינ מיינ פאטער גיזעגינינ זיך אוג דער גבאי האט בייא אים גינימינ דאס קוויטיל האט זיך דער רב אנגריפינ אונ האט גיזאגט בייא דעם בחור זאלסטו יא לייניג דאס קוויטיל ווייל זיין חבר וועט זיך מיט אים רייצינ אז זיין קוויטיל האב איך יאה גיליינט אוג עהמס קוויטיל האב איך נישט גיליינט אזוי האט מיינ פאטער ערציילט דאס איז זייער א וואונדער ווייל אים יו"ט האט ער דאך זייא נישט גיפרעגט פונ וואנינ זיי זענינ אוג פין וואנין האט ער גיוויסט אז ער האט דא א חבר

נג) דער בעלזער רב ר"ש האט אים דער רבי פונ לובלין דערהעכערט פונ זיינע תלמידים אמאהל איז ער גיקומינ צום רבי'נ

ר׳ אברהם יהושע העשיל פון אפטא האט אים דער רבי בייא שלש סעודות מכבד גיוועג מיטן בענטשן איז דאס יעדען גיוועזן א ווינדער ווייל דער אפטער רב האט קיינמאל נישט מכבד גיוועג קיין שום מענטש מיט דעם בענטשין פון שלש סעודות נאר ער פלעגט אליין בענטשין דאמאלס האט דער רבי גיזאגט צו זיינ זוהן הרב המפורסם מו״ה ר׳ יצחק מאיר ז״ל דיא זאלסט וויסינ מיינ זוהנ אז בייא דער סעודה האב איך גידרשינת זייער א טיפין דרוש אונ דער תורה אונ עס איז נישט גיוועג אפילו איינער פונ דעם גאנציג עולם וואס האט גיוויסט דאס טיפקייט פונ דיא ווערטער חאטש זייא זעניג אלע גיוועג גרויסע לומדים נאר דער יונגער מאן האט פערשטאניג דיא חדושים

נד) דער בעלזער רב האט גיזאגט אז דער מענטש וואס איז שלאף אויף דער לינג זאל ער זיך געוואהניג צו טרינקיג יאך פונ פיס ער איז מבטיח אז דער וואס וועט אזוי טיהנ וועט ער קריגינ א געזונטע לינג נאך ארפואה אז איינער היסט זאל ער נעמיג א פיס פונ א אקס אדער פונ א קאלב אונ זאל עס גיט אויף קאכין אזוי וויא מענ קאכט אונ טשאלינט אונ זאל עס טרינקין ווארימע הייט אזוי זאל ער טוהנ עטליכע טאג וועט ער געהיילט ווערינ בעזה״י :

נה) דער רבי ר״ש מבעלזע האט מפקיד גיוועג אויף דעם וואס ער הענגט אויף דיא טלית ותפילין אונ אויף דעם וואס ער זאגט די ברכות פון אונדערפרי אהן טלית ותפילין און אויף דעם וואס ער גארטילט זיך צו מיט איינ פאטשיילע אויך האט ער מקפיד גיוועג אויף דעם וואס ער צינדט אהנ בראנפינ אויף אטיש אונ דער וואס ער

וואשט זיך מיט מים אחרונים מיט אלעפל וואס מען עסט מיט איס ער האט גיזאגט אז דיא אלי זאכינ זענין קשה צו דער פרנסה נאך האט ר"ש מבעלזא גיזאגט אז דער וואס טראגט ארויס פונ שטוב דיא כלי וואס מען וואשט זיך אונ איר ארייג אונ דער פריא מיטענ וואסער אונ גוסט עס ארויס איז עס מסוגל צו זיינ א ירא שמים נאך האט ער מקפיד גיוועזן מען זאל נישט עסין אזא מאכל וואס עס איז שוינ גיוועזן אין אבית הכסא דער בעלזער רב פלעגט אויס רופין בייא שלש סעודות אונ מיטין דיא זמירות אונ ער האט גיזאגט יעדער יוד איז מחויב צו זעהן אז זיינע קינדער נאך אים זאלין קענין זאגין דער באשעפער פון מיינ פאטער

נו) דער גאון ר' יעקב אורינשטיין האט זיך זייער ליבגעהאט מיט דעם בעלזער רב אמאהל איז דער רב ר' ישראל מריזין גיוועזן אונ לבוב אונ ער איז גיוועזן בייא דעם רב ר"י אורינשט'ין האט זיך גימאכט דאס דער ריזינער האט עפיס מקפיד גיוועזן אויף דעם גאון ר"י אורינשטיין'ס זוהן איז ער דערנאך קראנק גיווארין אינ איז נפטר גיווארין האט ר"ש מבעלזא גיזאגט אז ער זאל דארט גיוועזן זיינ וואלט ער גיוועזן דיא זאך נישט דערלאזט

בעוויל מיר שמיסין שוין פין דעם גאון ר' יעקב אורינשטיין וועלין מיר פון אים דערציילין עטליכע געשיכטעס זעהר ווינדליכע.

נז) אין דער שטאט לעמבערג איז גיוועזן אגזרה מען זאל צאהלין לעכטפאכט דאס רוב משגיחים אויף דעם זענין גיוועזין יודין נאהר דער גרעסטער רעוויזאר פון דיא לעכט אונ לבוב איז גיוועזן אקריסט זייער אגרויסער רשע ער פלעגט יודין מיט דעם

זייער מצער זיין בייא דעם גאון רי״א איז גיוועזין א שמש וואס ער איז גיוועזן גיוואָרפין ער זאל גיין אכטינג געבין אויף דיא עירובין צוא זייא זענין נישט קאליע גיווארין דער שמש איז גיוועזן זייער א ערלעכער יוד זיין שטייגער איז גיוועזן אז אלע דאנערשטיג נאך האלבין טאג איז ער גיגאנגין אכטונג געבין אויף דיא עירובין פין דער שטאט.

אמאהל אום זימער פאר נאכט דאנערשטיג איז דער שמש גיגאנגין אכטונג געבין אויף דיא עירובין איז ער דורך גיגאנגין אויף דעם ארט וואס דער רעוויזאהר איז גיזעסין שעפין לופט האט ער אים גיזעהן אונ האט דעם שמש צו גירופען האט דער רעוויזאר גיזאגט צום שמש זאג מיר וויפיל דיא ווילסט זאלסט מיר פערקופין דיא מצוה פון תיקון עירובין וואס דיא טוסט שטענדיג איך וייס דאך אז דיא האסט פיר טעכטער וואס דיא יונגסטע טאכטער איז אויך אלט מיין פון צוואנציג יאהר איך וועל דיר געבין וויפיל דיא דארפסט חתונה צו מאכין צווייא פון זייא אונ פערקויף מיר דיא מצוה דער שמש איז גישטאנין אונ האט גיקלערט וואס צו ענטפערין האט ער אים גיענטפערט אז אונ אוואך ארום וועט ער אים זאגין ענטפער האט אים דער רעוויזאהר גיזאגט גידענק גוט צו ענטפערין מיר דיא צווייטע וואך אונ זאלסט פון מיר נישט שפעטין ווייל איך האב נישט גירעד קיין לעהרע זאך איך וועל דיר בעצאהלין וויפיל דיא וועסט מיר זאגין אז דיא דארפסט חתונה צו מאכין דיינע צווייא קינדער בכבוד וויא דער שמש איז צוריק גיקומין צום רב רי״א אונ האט אים גיזאגט דיא גאנצע מעשה אונ אויך דאס געלד וואס ער וויל אים געבין האט אים דער גאון גיענטפערט דיא צווייטע וואך

איידער דיא ווערסט אהין גיין ווע֞ל איך דיר זאגין וואס דוא זאלסט טוהן וויא עס איז גיקומין דאנערשטאג איידער ער איז אהין גיגאנגין אכטינג געבין אויף דיא עירובין האט ער גיפרעגט דעם רב וואס ער זאל אים ענטפערין האט דער רב צוא אים גיזאגט מיט דיזין לשון זאלסט וויסין אז יעדער זאך וואס עס געפינט זיך אויף דער וועלט איז נאר זיין גאנץ לעבין פונ דער קדושה אויך דיא קליפות איז דער עיקר פון זייער לעבין נאר פון זייער לעבין פונ דער שפע פון דער קדושה אונ אהן דעם וואלטין נישט גיקענט האבין קיין קיום אונ דער רשע ווייל ער האט זייער פיל גיזינדיגט האט זיך אויס גילאזט זיין גאנץ חיות דאס ער קען שוין נישט ציען פונ דער קדושה נאר דיא קליפה דארך דעם וויל זוא וויל אונ זיך האבין חיות גליסט זיא צו טוהן וועלכע מצוה כדי זיא זאל האבין פונ וואנין ציא זייגין אונ אויב זיא וועט נישט האבין פון וואנין וועט זיך איר לעבין אויס לאזין דעריבער זייא גיווארן אז די זאלסט גיט געבין קיין א"ט ציא דער קליפה זיא זאל האבין פונ וואנין צו שעפין א גוטען סימן גיב איך דיר דערויף אז אזוי וויא דיא ווערסט אים זאגין אז דיא ווילסט נישט דעם משא ומתן וועט זיך זיין לעבין ענדיגין אונ ער וועט שטארבין דער שמש האט גיטוהן זיין הארץ ציא דיא רייד וואס דער רבי האט צו אים גיזאגט וויא ער איז גיגאנגין צו זיין מלאכה איז דער רעוויזאהר גיזעסין אונ האט גיווארט אויף תשובה וויא ער האט אים דער זעהן האט ער אים גיפרעגט זאג מיר צו עס וועט זיין פונ דעם מסחר וואס מיר האבען פון אים יעני וואך גירעט האט אים דער שמש גיענטפערט איך קען די זאך נישט טוהן בשום אופן אפילו דיא ואלסט מיר

געבין פיל געלד מיין האט ער נישט גירעט וויא ער
האט גיקאנשיט זיינע רייד איז דער רעוויזאהר אנידער
גיפאלין מיט א פלוצליכין טויט ר״ל האט יעדערער גיזעהן דעם נס,

יעצט וועלין מיר צוריק גיין צום ערשטין שמיעס
מהרבי ר׳ שלום מבעלז זצ״ל.

נח) דער רבי ר׳ שלום איז גיוועזן אינ לובלין האט אים
דער רבי גירופין אים תשעה באב אינ האט אים גיהייסין ער זאל
תיכף עסין אונ טרינקין בייא דעם רבי׳ן אונ שטוהב האט ער אזוי
גיטוהן וויא ער איז אהיים גיקומין איז ער שלאף גיווארין אינ
ער איז גיוועזן אין א סכנה וויא עס איז גיקומין יוהכ״פ האט ער
גיפרעגט דעם דאקטער פונ לעמבערג אויב ער זאל פאסטין האט
ער אים גיענטפערט אויב ער האט מיט צוויא חדשים פריער נישט
גיפאסט מעג ער פאסטין האט ער יעצט פערשטאנין נאך וואס
דער רבי פונ לובלין האט אים געהייסין עסין אים תשעה באב

נח) אין מענ דערציילט ווען ר׳ שלום איז גיוועזן אונ
לובלין איז ער נאך גיוועזן א יונגער מאן פלעגט ער ליגין אינטער
דעם טיש פון דעם רביין מלובלין אונ ווייל עס איז דארט אויך
ענג גיוועזן איז ער גילעגין אינטער דעם רבינ׳ס פיס האט דער רבי
דער פילט אונ האט אים גיפרעגט ווער ער איז דאס האט ער
גיענטפערט זיין נאמין האט דער רבי צו אים גיזאגט אזוי וויא
דיא שטיפסט דיך הינטער מיר אזוי זאל מען זיך שטיפין אינטער
דיין טיש

ס) אינ בעלזא איז גיוועזן איינער פונ דיא תלמידים פונ
דעם רבי מלובלין ער האט געהייסין ר׳ אהרן משיח נאך זיינ
פטירה האט דער רבי מלובלין געהייסין אויף נעמין פאר רב ר׳

שלום מבעלזא אונ דעריבער איז דער ר׳ אהרן משיח פריער נפטר
גיווארין פלעגט ר׳ שלום זאגין אווערטיל אונ אבות שטייט אהרן
רודף שלום אבער יעצט איז פערקעהרט שלום רודף אהרן

סא) דער רבי ר׳ אורי מסטרעליסק האט גיזאגט פאר זיינ
פטירה אז זיינע קינדער וועלין נדחה ווערין פאר זיינע תלמידים
דהיינו זיין זוהן ר׳ שלמה איז נדחה גיווארין פאר ר׳ יהודה הירש
מסטרעטין אונ זיין איידים ר׳ יצחק וועט נדחה ווערין פאר זיין
תלמיד הצדיק ר״ש מבעלז נאך דעם וואס דער רב ר׳ אורי
מסטרעליסק איז נפטר גיווארין איז זיין איידים ר׳ יצחק גיפארין
צים רבי׳נ ר׳ שלום מבעלזא מיט גיבעט אז ער האט א טאכטער
חתונה צו מאכין אונ ער האט איר נישט צו געבין קיין נדן אונ
נישט חתונה מאכין דעריבער האט ער גיבעטין ר׳ שלום מבעלזא
ער זאל אים זיין באהיליפיג ער זאל אים געבין חתונה צו מאכין
האט דער בעלזער רב גיענטפערט אין האט גיזאגט פון מיין
קעשיני קען איך דיר נישט געבין נאר דאס וועל איך טוהן איך
וועל דיר געבין אבריף צו מיינע חסידים פונ פיל שטעדט אונ
דיא וועסט אים פארין אויף דיא אלע ערטער וואס מען קען מיך
וועסטו קאנין ציגאנט נעמין אויף דיא צרכי החתונה בריווח האט
ר׳ יצחק נישט גיוואלט הארכין צים רבינ׳ס ר״ש עצה ער זאל זיך
דארפן אים שלעפן פונ שטאט צו שטאט האט אים ר״ש גיבעטין אז
ער זאל חאטש פאהרין אויף עטליכע נאהנטע ערטער האט ער
נישט גיוואלט האט אים ר״ש גיענטפערט אונ האט גיזאגט דיא
זאלסט פאהרין קיינ יאס דארט וועסטו טרעפין איין עושר וואס
ער וועט דיר געבין אויף דעם גאנצין צורך פון דער חתונה
בהרחבה האט ר׳ יצחק גיזאגט איך ווייס נישט ווער דער עושר

איז וואס ער וועט מיר געבין ווייל עס איז פארהאנדין אסך
נגידים אונ דער שטאדט יאס זאגט מיר וויא אזוי ער הייסט האט
אים דער רב גיזאגט דיא וועסט שוין אליין וויסין ווער ער אונ
אינ וועלכער ער איז נאר זאלסט אהין גען פארין האט ר׳ יצחק
געהארכט דעם רבי״נ אונ איז גיפארין קיינ יאס אייעדער ער איז
גיקימין צו דער שטאדט יאס האט זיך גיטראפין אמעשה אונ דער
שטאט יאס בייא אגביר וואס ער האט געהאט א איינציגע
טאכטער איז זיא פלוצלינג אראפ פון דעם רעכטין שכל אונ אלע
דאקטוירים זענין מיעד גיווארין נאך צו זיכין רפואות פונ אירט
וועגין אונ דער צייט וואס זיא איז קראנק גיוועז האט זיך דער
גביר גיחלימט דאנערשטיג בייא נאכט אז ער איז אויף יענער
וועלט האט ער גיזעהן דעם רבי״נ ר אורי מסטרעליסק מיט זיינע
חסידים אונ ער האט דעם ר׳ אורי נישט גיקענט האט ער
גיפרעגט ווער איז דאס דער מענטש האט מען אים גיזאגט דאס
איז דער רבי ר׳ אורי מסטרעליסק איז ער צו אים צו גיגאנגין
אונ איז אנידער גיפאלין פאר ,אים צו בעטין אים ער זאל
בענטשין זיין טאכטער מיט א רפואה שלמה האט אים ר׳ אורי
גיענטפערט איך בין דאך יעצט שוין אויף יענער וועלט אויף דער
וועלט איז פערהאנדין דער צדיק ר׳ שלום מבעלז ער קען דיר
העלפין צו בעטין פאר דיין טאכטער זיא זאל האבין ארפואה
שלימה האט דער גביר גיזאגט וויא אזוי קען איך קימינ קייג
בעלז האבין זייא גיזאגט מיר גייען יעצט הערין מקבל שבת זיין
דעריבער האלט דיך אהן אין מיינ גארטיל וועסטו קענין אהינ גיין
האט ער אזוי גיטוהן איז ער גיקומין קיינ בעלז האט ער זייער
גיוויינט פאר דעם בעלזער רב ער זאל בעטין פאר זיין טאכטער

זיא זאל האבין ארפואה שלמה האט דער בעלזער רב גיזאגט אז דיא וועסט געבין ר׳ יצחק׳ג ר״אורי סטרעליסקערס איידים אלס וואס ער דאריף אויף דער חתונה וועט דיין טאכטער האבין ארפואה שלמה דיא זאלסט גישט מיינין אז דאס איז נאר אחלום נאר זאלסט וויסין אז דיא זאך איז אמת אין מארגין אי״ה וועט צי דיר קוממין ר׳ יצחק מיט אוואגין מיט אווייס פערד זאלסטו אים געבין אלעס וואס ער דארף וועסטו אים דערקוויקין דער נאך האט זיך רער נגיד אויף גיחאפט האט ער גיגלייבט דערינין אינ האט גיווארט ביז אינ דער פריא אין האט געהאפט זיין טאכטער זאל האבין ארפואה שלמה אינ דעם חלום האט אים גוויזין ר׳ שלום דיא צורה פון ר׳ יצחקלין כדי ער זאל אים מארגין דערקענין וויא עס איז לעכטיג גיווארין איז ר׳ יצחק גיקומין קיין יאס אינ האט זיך אנידער גישטעלט בייא דעם נגיד האט ער עם דערקענט אז ער איז דער מענטש וואס ער האט אים נעכטין גיזעהן איז ער אים אקייגין גילאפין אינ האט אים צי זיך אריין גיברענגט ער האט אים גיגעבין צי עסין אינ צי טרינקין האט ער גיזאגט איך וועל דיר געבין אלץ וואס דיא דארפסט אויף דער חתונה בהרחבה אויך איז ער מיט אים גיגאנגין אין זיין גיוועלב אריין אין האט אים גיגעבין ארינטליכע מלבושים פין זיין טאכטער׳ס וועגין אין פין זייניט וועגין אויך ער איז בייא אים גיוועזן שבת איז זיין טאכטער תיכף בעסער גיווארין האבין זייא זיך דעם שבת זייער גיפרייט האט אים דער גביר גיגעבין דעם נדן אין אלעס וואס ער האט בעדארפט אויף דער חתונה בהרחבה נאך שבת האט ר׳ יצחק גיזאגט צים גביר אז ער פערלאנגט זייא זאליןביידע פאהרין קיין בעלזא אין זאל אויך

מיט נעמין זיין טאכטער דער רבי זאל זיא בענטשין אין צו דערקענען דעם רבין ר׳ שלום האט אים דער גביר געהארכט אין ער האט מיט גינימען זיין טאכטער מיט דעם משרת אין זייא זענין אלע גיפארין קיין בעלז אין זייא זענין גיקומען צים רבין וויא דער גביר האט דערזעהן דעם רבין האט ער אים דערקענט אז דאס איז דער אייגינער וואס ער האט אים גיזעהן אויף יענער וועלט איז אויף אים געפאלין אגרויסע שרעק אין ער האט אננעהויבען צי חלישין האט דער רבי עס אויפגישטעלט אין האט גיזאגט צי אים שטעל דיך אויף אויף דיינע פיס איז ער תיכף אויפגעשטאנין האט דער גביר דערציילט דעם רבין דיא גאנצע מעשה האט דער רבי גיזאגט איך ווייס שוין פון לאנג אין ער האט זייא גיבענטשט אין צו ר׳ יצחק׳ין האט דער רבי גיזאגט וייל דיא האסט גיהאט ווינציג אמונה האב איך גמיזט טוהן דיא אלע פארכטיגע זאכין אבער ווען דיא זאלסט גיווען גלייבן וואלסטו געהאלפין גיווארין אייף איין אנדערין אופן זכותו יגן עלינו ועכ״י אמן

סב) דער בעלזער רב האט גיזאגט אז דאס וואס דיא וועלט איז זיך נוהג אים פרייטיג צי נאכטס אז דאס קנייטיל פון דעם לעכט בייגט זיך איבער ווערט דאס לעכט קאליע איז מען זיך נוהג אז מען לייגט אנידער קייגין דעם לעכט פון דער שבת דיגער חלה אונ דעמאלס בייגט זיך דאס לעכט צוריק אויס אונ דיא וועלט האלט דאס פאר א מופת איז דיא זאך א גוישער מנהג

סג) דער רבי ר׳ מאיר הלוי דער טיקטינער רב האט מען אים גיפרעגט פאר זיין טויט ווער עס זאל זיין אויף זיין ארט רב נאך אים האט ער אויף גישריבין אקשיא אויף דער גמרא אונ אתירוץ צו דער קשיא אונ ווער עס וועט זוכה זיין צו ציטרעפין

דעם חרוץ דער איז צו זיצין אויף זיין שטול האט מען אים גישיקט דיא קשיא צו אלע גרעסטע לייט אונ צו זיינע זוהן אונ פון זייא אלע האט זוכה גיוועזן דער רב ר' שלום רוקח האט מען אים גישיקט א כתב רבנות האט רי יוקל דער בראדער רב זיך מקנא גיוועזן אונ אים האט ער געהאט בדעה אז ר' שלום וועט פאהרין אויף דעם רבנות דארף דער שטאט בראד זאל ער אים איבער שפארין מיט דינים ווייל ער איז גיוועזן זייער א גרויסער חריף אונ ער איז גיוועזן דער זוהן ר' מאיר טיקטינערס האט ער גיוואלט זיצין אויף זיין פאטערים שטוהל אונ דיא נאכט פון דעם טאג וואס ר"ש האט גזאלט אהין קימין איז דער רב ר"מ גיקומין צו זיין זוהן רי יוקל אונ חלום אונ האט אים אהנגיזאגט אז ער זאל אונ ר' שלום'ן נוהג כבוד זיין ווייל ער האט פון הימעל זוכה גיוועזן דאס רבנות האט ער אזוי גיטוהן

סד) דער בעלזער רב האט ערציילט מיט דעם לשון ווען איך בין א ביסיל גיווארין אמענטש בין איך גיפארין צים רבין ר' יעקב יצחק מלובלין אויף שבת פריטיג צו נאכט האט ער מיר גיגעבין א גלעזיל וויין צו טרינקין אונ ווייל מיין מנהג איז גיוועזן איך זאל נישט טרינקין קיין שום משקה וואס שיכרט אהן דעריבער האב איך נישט גיוואלט טרינקין אונ נישט צו הארכין דעם רבי'ן פאסט דאך אויך נישט דערובער האב איך אזוי גילאזט שטיין דעם בעכער פאר מיר אויפין טיש איז ער אזוי לאנג גישטאנין ביז ער איז צו שפאלטין גיווארין איז דער וויין אויס גיגאסין גיווארין האט ער אהנגיגאסין איין אנדערין כוס וויין אונ האט אים נעבין מיר אנידער גישטעלט איז ער אזוי גישטאנין וויא פריער ביז ער איז צו שפאלטין גיווארין האט ער

ווידער אהנגיגאסין דאס דריטע מאהל און האט אים אנידער גישטעלט נעבין מיר האט ער מיר גיזאגט טרינק דיא ביסט מיר גיקומין צו ברעכין אלע מיינע געלזער דיימאלסט האב איך אים גיענטפערט איך טרינק נישט קיין וויין האט ער מיר אויף געהערט צו געבין וויין

סה) דער צדיק ר' שלום מבעלזא איז זיין קול גיוועזן אזוי וויא דאס קול פון אלייב בפרט בייא דעם לייענין דיא מגילה האט מען געהערט זיין קול ווייט דרייא תחום שבת דען עס איז גיוועזן אקליין שטעטיל נעבין בעלז פלעגין דיא מענטשין פון דארט יוצא זיין מיט דעם וואס זייא האבין געהערט דעם רביין לייענין דיא מגילה חאטש עס איז גיוועזן ווייט דרייא תחום שבת פון דעסט וועגין איז זיין קול געהרט גיווארין פון אזוי ווייט

סו) קיין בעלז איז אמאהל גיקומין אשלאפער וואס איז שלאף גיוועזן אויף א ציטערניש האט אים דער רב ז"ל גיזאגט איך קען דיר נישט העלפין וואל דיא גלייבסט נישט און אינז איז מען דיא זאך גיוואהר גיווארין אז דער דאזיגער איז גיוועזן א בדחן ער פלעגט מאכין ליצנות צו מארגונס איז אויך גוקומין אזא מענטש האט דער רבי בייא אים צו גינימין דיא קיליעס איז ער גיגאנגין אזוי וויא פריער אהן קיליעס פון דעסט וועגין האט אים דער רבי געהייסין אז ער זאל זיך נאך אביסיל האלטין פאר שלאף דורך א עין הרע ר"ל

סז) דער ריזינער רבי ז"ל האט גיזאגט דער בעלזער רב איז דער בעל הבית פון דער וועלט דעם בעלזער רב האט מען אבגיגעבין דיא וועלט ער זאל שאפין און דער בעלזער רב אליין האט גיזאגט איך בין מקובל אז איך ברויך נישט צו האבין קיין

שום הכנעה פאר קיין שום מענטש פון דער וועלט נאר הרב ר, מאטלע טשרנאבלער ווען ער זאל זיין אונ דיא דרייא מייל פון בעלז וואלט איך צי עם אריבער גיפארין

סח) אין דעם בעלזער פנקס איז פעשריבין גיווארין דיא מעשה פון דעם בעלזער רב׳ס וועגין גיליבט צי מאכין אונ צי היטען דעם יחוס דארך א מעשה וואס עס איז גישען אונ אגרויסע שטאט איז גיקומען אגרעפין צי דעם שטאד רב אונ האט אים גיבעטין אז ער זאל מיט איר אריין גיין אונ אבעזינדער חדר אריין וייל זיא האט מיט אים צי רעדין א סוד האט דער רב איר גיענטפערט אז עס איז פערהאנדין א איסור יחוד נאר זיא האלט זיך בייא איינס אז עס וועט אים דער פון ארויס קימען א טובה אונ ווידער זיא איז דאך א אלטע האט דער רב גיטוהן וויא דער דין אוז אז עס זענין גיוועזן אויפין דיא טהירין אונ דעם חדר אריין וואס ער איז מיט איר אריין גיגאנגין האט זיא אים דערציילט אז ער דער רב איז איר זוהן פון דעם גלח אונ זיא איז איינע פון דיא מאנארשינע פאניס זאקניצע זיא האט אים גיווינען פון דעם גלח אונ דעמאלס איז גיוועזן א געזעטץ אז מען האט דיא זאך גיוואר גיווארין האט מען זיא געהרגיט מיט דעם קינד וואס עס איז גיבוירין גיווארין דעריבער האט זיא דאס קינד איבער גיענטפערט צי איוד וואס ער האלט דיא מילך אונ אדארף נאר עס איז אים זייער שלעכט גיוועזן בייא דעם דארפסמאן וואס ער האט זיך אונ אמתין נישט געפירט מיט עם וויא אדערבארמיגער פאטער האט ער פעלאזט זיין פאלשען פאטער׳ס הויז אונ איז אנטלאפין אונ אשטארט אריין איז ער אריין גיגאנגין אונ אשטאד אריין אינ איז גיגאנגין אין א בית המדרש אריין

האט ער זייער מצליח געווען איז ער געווארין ארב אין יעצט אויף איר עלטער וויל זיא אים אוועק געבין איר פערמעג בירושה האט דער רב דערקענט דיא אמת'ע רייד נאכדעם וואס זיא האט אים גיגעבין אמת'ע ראיות אז זיא איז זיין מוטער נאר פון דעסט וועגין האט ער גיזאגט אז וועט פריער פאהרין פרעגין א עצה פין דעם בעלזער רב איז ער גיפאהרין קיין בעלז אין האט דערציילט דיא גאנצע מעשה האט דער בעלזער רבי ז"ל גיזאגט אז דיא זאך איז אמת אין ער זאל בייא איר נאר נעמין געלד פאר קליינע זאכין אבער נישט פאר קיין פעלדער איז אזוי גיוועזן דערנאך האט דער רב מיט זיין זוהן וואס ער האט פון לאנג געהאט האבין זייא זיך טובל גיוועזן לשם גירות דעריבער האט דער בעלזער רב גיווארינט מען זאל געליבט מאכין דעם יחוס צו וויסין פון וואנין מען קומט ארויס

סט) אמאהל איז ר' שלום מבעלזא גיפארין מיט איין חברותא קיין לובלין האבין זייא דערציילט מעשיות פון דעם בעש"ט ז"ל האט א יונגער מאן דערציילט אז אונ דעם בעשט"ס צייטין איז גיוועזן א תלמיד חכם אונ דערשטאט קיטוב האט ער זייער גיענגט דעם רבי'ן ר' גרשון קיטובער חאטש ער איז גיוועזן אגרויסער תלמיד חכם אין א בעל צדקה ער האט נאך גיזיכט נאך מצות אבער קייגין ר' גרשונין איז ער גיוועזן זייער שלעכט אמאהל וויא דער בעש"ט איז גיקומין קיין קיטוב האט זיין שוואגער ר' גרשון פאר קלאגט דעם ת"ח וואס ער איז אים זייער מצער וויא דער ת"ח איז אהין גיקומין איז דער בעש"ט אריין גיגאנגין מיט דעם תלמיד חכם אין א בעזינדער חדר אריין אין האט אים גיפרעגט פאר וואס ער טיט אזוי האט ער גיענטפערט אז ער זעהט אונ

זיין שוואגערז ר״ג חסרונים האט אים דער בעש״ט גיזאגט הלואי אז עס זאל אזוי זיין אבער דיא ביסט ריין פון אלע עבירות האט ער גיענפערט יא האט דער בעש״ט צו אים גיזאגט הלואי עס זאל אזוי זיין וויא דיא זאגסט אבער פון דעסט וועגין פון דיין יוגינד ביסטו אויך ריין האט ער גיענטפערט יא האט ווידער דער בעש״ט גיזאגט עס שטייט דאך אז עס איז נישט פערהאנדין אצדיק וואס זאל טוהן גוטס אין זאל נישט זינדיגען איך בין אבער פארט ריין האט ער אים גיענטפערט האט דער בעש״ט אים גיזאגט זיך נאר גיט אפשר וועסטו גיפינען האט ער גיענטפערט עס גיפינט זיך אונ מיר נישט קיין שום זינד׳ האט ווידער דער בעש״ט צו אים גיזאגט אונ דאס שלעכץ וואס דיא האסט גיטוהן מיט דער קריסטין דאס׳ האסטו פארגעסין עס איז נישט אמת האט ער גיענטפערט האט אים דער בעש״ט גיזאגט אז דיא וועסט מיר ענטפערין מיט עזות וועט דא באלד זיין די קריסטין חאטש זיא איז שוין טויט פיעל יאהרין וועט זיא קימ׳ן אויף דיר עדות זאגין האט ער גיזאגט מיט זיין חוצפה לאז זיא קימין איז היכף גיקימען דיא קריסטין אין האט זיך גישטעלט פאר אים אונ האט עדות גיזאגט אונ זיין פנים איז ער באלד אנידער גיפאלין אויף דער ערד אונ האט גיבעטין א תשובה פון דעם בעש״ט האט זיך דארט א יונגער מאן אנגריפין בוא אז איך גלייב נישט דיא מעשה בינ איך אויך נישט קיין א פיקורוס האט דער בעלזער רב גיזאגט אז עס איז יא אזוי זאג איך דיר אז דיא ביסט אויך נישט ריין אונ מיט דעם זעלבין האסטו אויך גיזינדיגט האט ער גיזאגט אז עס איז ליגינד האט אים ר׳ שלום גיזאגט אז דיא וועסט אויך שטיין

אונ דיין עזות אונ ווערסט זאגין אז עס איז ליגינד וועט א קייגין
דיר אויף קימין דיא קריסטין וואס דיא האסט מיט איר גיזינדיגט
אונ זיא וועט פאר דיר עדות זאגין האט ער צים רבין גיזאגט
איך בעט אייך איבער איך האב גירעט פיהל ווערטער אין דער
רבי זאל מיר מוחל זיין אונ זאל גאר נישט טוהן

ע) אמאהל אים שבועות אונ דער פרי האט זיך דער בעלזער
רב פערשפעטיגט צי קימין דאווינען אונ שוהל אריין צים דאווינען
דיא חשובים האבין דאס גיזעהן האבין זייא זיך פערווינדערט
האבין זייא גיבעטין זיין מיטער דיא רעביצען זיא זאל גיין אריין
צים רבין גיוואהר ווערין וואס דאס איז וויא זיא איז אריין
גיגאנגין צייא אים האט ער גיזאגט מיט גרויס זופיצינג ווייא
גישריגין מיין מוטער וואס האסטו גיטוהן יעצט איז גיוועזן א עת
רצון אזוי וויא פאר טויזינד יאהר וואס עס איז גיוועזן אוך אגרויסער
עת רצון אונ עס איז גיוועזן צייט משיח זאל קימין איז דאמאלס
גיוועזן אונ דעם דור אגדול וואס ער איז ראוי גיוועזן ער זאל זיין
משיח וויל ער האט נישט געהאט קיין שום עבירה האט דער בעל
דבר גיבעטין מען זאל אים נאך געבין א צייט צו פריווין אים
טאמער וועט ער אים נאך קענין שטראכלין מיט ווערלכער עבירה
האט מען אונ הימיל דערויף מסכים גיוועזן איז דער בע״ד גיקומין
אויף דער וועלט אונ דעם גישטאלט פונ א אשה וואס זיא האט
גיקאנט זייער גיט לערנין ביז איר שם איז געהערט גיווארין פון
ווייט אונ אויף דער גאנצער וועלט האט מען געהערט ווינדערליכע
זאכין פון דיא חדושי תורה וואס זיא איז מחדש איז זיא אים
גיפארין אויף דער וועלט אונ זיא איז גיקומין אונ דער שטאט
אריין וואס דער גדול האט דארט גיוואהנט זענין צו איר אריין

גינאנגען אלע לומדים פון שטאד האט זיא פאר זייא גיזאגט זייער שטארקע פשעטליך האבין זייא זיך אלע דערויף פער וויגדערט און יעדעס מאהל האט זיא גיזאגט ווען דער היגער רב זאל קימין און איר סטאנציע אריין דאמאלס וואלט זיא גיזאגט חידושים וואס עס האט נאך קיינער נישט געהערט אלע טאג האבין דיא לומדים דער ציילט פאר דעם רב אירע רייד און דער רב האט צו איר נישט גיוואלט גיין ביז און עטליכע טעג ארים איז דער רב איבער גירעט גיווארין פון זייגע ליב האבער און ער איז גיגאנגין און איר גאסט הויז אריין האט זיא אים גיוויזין איר כוח אין לערנין אין דער רב האט זיך זייער פערווינדערט אויף איר כוח און דער תורה האט זיא אים ווידער גיזאגט אז עס וועט יעדיר ארויס גיין און דער רב אליין וועט נאר בלייבין און איר חדר דאמאלס וועט זיא אים הערשט זאגין ווינדערליכע חידושים האבין זייא אזוי גיטוהן איז דער רב אביסיל איבער גיבליבין עטלכע רגע מיט איר און דורך דעם האט זיך אויס גילאזט דיא גאנצע מראה איז דיא זאך בטל גיווארין און זיין ווילין איז נישט אויס געפירט גיווארין און יעצט אויך האט דער רב אויס גיפירט איז אויך גיוועזן אזא עת רצון און מיט דעם וואס דיא ביסט אריין גיקימין האסטו קאליע גימאכט דעריבער וועלין מיר גיין דאווינין על כל פנים איז ער אריין גיגאנגין דאווינין און שוהל אריין

עא) הרב ר׳ יצחק דעם בעלזער רב׳ס איידים האט דערציילט אז ער איז אמאהל גיזעסין דיא נאכט פון פרייטיג און דעם חדר פון זיין שוויגער דיא רעביצען ע״ה וואס זיא איז דאמאלס שלאף גיוועזין און ער זאל טוהן וואס מען דארף דער נאך האט ער זיך

גימאכט שלאפריק האט ער געהרט אז זיין שווער איז ארייג גיקימין אונ איר חדר ארייג האט ער צו איר גיזאגט אז ער פרעגט זיא אעצה דעג עס פאהרט צו אים אויף שבת אאורח מיט א בעדיל מיט משמשים אונ ער איז פונ דער סיטרא אחרא ר״ל וואס זאל ער טוהנ צו ער זאל אים מקרב זיין אים שבת בייא זיינ טיש צו נישט האט אים זיינ ווייב דיא רביצין גיגעבין א עצה ער זאל אים מקרב זיינ מיט אפריילליך פנים איז אזוי גיוועזן פרייטאג איז אהנ גיקומין ארבי מיט זיינע משמשים האט אים דער רבי שבת זייער מקרב גיוועג

עה) אין דער שטאט בראד זענינ דיא עשירים ומיוחסים איבער גיקערט גיווארין אויף ארימיליייט אונ דיא משרתים מיט דיא דינסטען זענען גיווארין עשירים זענען זייא גיפארן קיינ בעלזא האט זייא ר״ש גיענטפערט דאס איז ווייל זייא האבין שווער געארביט מיט זייערע משרתים דעריבער איז דאס ענין פארקהערט גיווארען

עו) עס איז גיוועזן אמענטש וואס אונ זיינ יוגנד האט ער גיוואהנט אין בעלזא האט ער זיך פונ דארט אוים גיצויגין קיינ רוסיא אונ ער האט נושא חן גיוועזן בייא א שר וואס איז דארט גיוועג האט ער בייא אים גינימען אשענק אונ אשטיקל פעלד אונ האט דארט גילעבט בשלום ויהי היום איז דער פריק׳ס זוהנ משוגע גיווארען האט ער גיפריבט דארך דיקטארים אונ כישוף מאכער׳ס אונ עס האט גאר נישט גיפויעלט האט דער יוד גיזאגט צו זיינ פריץ איך וועל בעט״נ מיינ הערר ער זאל פאהרינ צים רבי׳נ וואס ער איז אונ מיינ שטאדט בעלז דאמאלס וועט ער אוועק נעמען זיינ זוהנ דעם שגעון ווייל דאס איז בייא אים אקליינער זאך צו

היילין א קרענק פונ א רוח אזוי וויא איך האב אליינ גיזעהנ זיינ גידאנק איז גיוועננ ער זאל קענענ זעהן זיינ משפחה אונ ער זאל האבין אימזיסט א קאטש האט דער שר גיזאגט אזוי צו טוהנ איז ער גיפארין אונ דער שר מיט זיינ זוהנ זעניג גיגאנגען בייא נאנד מיט דעם יוד וויא זייא זענין גיקומין קיינ בעלז איז דער יוד גיגאנגען פאראויס פאר זייא צום רבי'ן ר"ש האט ער גיזאגט צים רבי'ן אז דאס איז א קידוש השם צו ווייזין אז עס אוז דא א יודישער בעשעפר האט אים דער רבי גיענטפערט אז ער זאל זיך נישט אינטער שטעלין אריינ צו ברענגינ דעם שר אונ זיינ שטוב אריינ עס איז גיניג וואס ער איז מטריח הש"י פונ יודינס וועגין איז דער יוד ארויס גיקומין אונ האט דיזע רייד דערציילט דעם שר האט דער שר גיענטפערט עס איז זייער גיט נאר אז מאן זונס נפש איז נישט טייער בייא דעם רבי'ן אונ ער וואלט מיר גיקענט העלפין נאהר ווייל איך בינ נישט פונ זיין גלויבי'נ וועל איך אויך אזוי טוהנ דיא ווייסט דאך אז דרייא הינדערט יודין וואהנין אונ מיינע דערפער אונ אין מיינע פעלדער זייא מיט זייערע ווייבער אונ קינדער וועדענ גישפייזט דארך מיר בכבוד יעצט וועל איך זייא אלע ארויס טרייבינ ווייל זייא זענענ נישט פונ מיין גלויבין אונ דיא ווערסט זיינ דער ערשטער בייא דיר וועל איך אנהייבין דיא וועסט שוין מעהר נישט רייטין אויף קיין אייזיל גייא נעם דיר דיינ ווייב מיט דיינע קינדער דען איך וועל זייא תיכף ארויס ווארפין אזוי וויא איך וועל אהיים קימענ דיא וועסט זייא טרעפין דיר אקייגין גיינ אויפן וועג איז דער יוד צוריק גיגאנגען צים רבין אונ האט פאר אים גישריגין אונ גיזאגט דרייא הינדערט משפחות אונ יעדער ראש פונ דער משפחה האט אזיבין

אכט קינדער מיט זייער מיטער דיא אלע זאלין דארפין נעמינ זייערע שטעקינ׳ס אונ גיינ אוף דיא טיהרין בעטין נדבות דארך איינ גוי וואס דער רבי איז בייז אויף איינ גוי האט אים דער רבי גיענטפערט אז עס איז יא אזוי איז עס דאך אצרה פון ארבים זאלסטו מיינ זוהן אזוי טוהן זאג דיין פריץ אז עס איז אנגיבורייט ארפואה פונ זיינ זוהנ׳ס וועגען נאר ער זאהל צוריק פאהרין אונ אז ער זועט קומין צי דער זיביטער טומאה זאל ער ארייג גיינ צום גלח וועט ער אונ גאנצין געהיילט ווערין זעה איך האב אים גיבענטש איז ער ארויס גיגאנגען מיט אפרייד אונ דער שר איז אויך גיוועזן זייער פריילך ווייל ער האט דערווייל געהערט אז וואס דער רבי זאגט מוז מקוים ווערען אונ ער האט געטראכט אז זיין זוהן וועט זיכער געהיילט ווערען אונ דעם זיבטען דארף איז דער גלח גיוועזן א גרויסער רשע אונ אלע טאג זענען דיא יודען פונ דעם דארף געקומען צום רבינ שרייען אויף דעם שלעכץ וואס ער טוהט זייא אונ עס איז נאך נישט געקומען זיין סוף יעצט אז דער שר מיט דעם יוד זענען גיפארן אונ זענען אריינ גיגאנגען צו דעם גלח האבין זייא אים דערציילט אז דער יודישער רבי האט זייא צו אים גישיקט האט ער אנגהויבין צו שעלטין דיא יודין וויא זיין שטייגער איז גיוועזין מיט זייערי רבים מיט זייערע תורות אויך האט ער גילעסטערט השי״ת האט ער זיך אזוי לאנג גישטאריקט אונ דיא קללות ביז ער איז משונע גיווארין אונ דער רוח איז אינ אים אריין אונ דער רגע איז דעם שר׳ס זוהן גהיילט גיווארן פון זיין שגעון איז דער שר ארויס גיגאננען איידער דער משוגנער גלח האט עפיס אים גיטאן ווייל ער האט גיזאגט עס פעהלט מיר נאך משוגענע איז ער פון דארט. אוועק גיפארין האט ער גיזעהן

אז זיין זוהן איז אונ גאנצין גיזיגד גיווארין זייא האבין בעזאנד גירעט אזוי וויא שפאטער מיט זיין זוהן אינ דער זוהן האט זיך אויך פערווינדערט אויף דעם וואס עס האט זיך מיט אים פאסירט איז דעם שר עפיס איינגיפאלין אונ ער האט גיזאגט צום יוד צו בין איך א הונד וואס איך האב הנאה געהאט פון דעם רבין אונ האב אים גאר נישט בעצאהלט קום לאמיר צוריק פאהרין צום רבי'ן וועל איך אים בעצאהלין עטליכע הינדערט רוביל האבין זייא אזוי גיטוהן זענין זייא צוריק גיקומען צים רבין האט דער רבי ר"ש צו אים גיזאגט איך וועל ביי דיר גאר נישט נעמין האט זיך דער שר זייער מצער גיוועזן האט אים דער יוד גיזאגט איך וועל דיר א עצה געבין קום אונ בית המדרש אריין דארט זיצין בטלנים אונ לערנין טאמער וועלין זייא ביי דיר נעמין וועסטו זיין בערוהט איז ער גיגאנגען אונ האט גירופין דעם גבאי האט ער גיברענגט אחשבון וויפיל יושבים עס איז פערהאנדין אונ בית המדרש האט ער יעדין איינים גימאכט שיך מיט מלבושים פון קאפ ביז פיס פאר דעם געלד וואס זיי האבין אים גיזאגט איז ער זיך אהיים גיפארין אונ ער האט יודין פול טובות גיטוהן.

עד) עס איז אמאהל גיקומין צום בעלזער רבי'ן פרייטאג אמענטש וואס איז גיוועזין שלאף אויףביידע פיס נאר ער האט זיך אהנגילעהנט אויף קוליעס דער רבי האט זיך גיפאריט פארטיג צו מאכין דיא לעכט מיט דיא לייכטער וויא זיין שטייגער איז גיוועזן האט אים דער רבי גיזאגט וואס ווילסטו? האט ער זיך אנגהויבן מתנצל צו זיין פאר אים אז ער קען נישט שטיין אונ גיין אהן קולעס ווייל ער האט א מיחוש אויף ביידע פיס האט צו אים דער רבי גיזאגט מיט דיזין לשון ביזט אוודאי נישט גישטאנין

ערליך שמונה עשרה האט ער אויף אים אנגעהויבין צו קיקין פון קאפ ביז דיא פיס און אין דער צייט וואס דער רבי האט אויף אים גיקיקט האט דער שלאפער גיפילט אז עס איז אים גיקומען כח און אשטארקונג און זיינע פיס ביז ער האט אוועק גיווארפין זיינע קוליעס אויף דער ערד און ער איז גיבליבען שטיין גיזונד דער נאך האט ער אויף געהויבין די קוליעס און האט זייא צו בראכין אויף זיינע קני׳א פאר דעם רבינ׳ס אויגין איינציג ווייס און האט זייא ארויף גילייגט אויף דעם פייער וואס מען האט דארט גיקאכט דיא שבת-דיגע פיש איז ער ארויס גיגאנגען בשלום פון דעם רבי׳ן און מען האט נישט דערקענט אויב דער מענטש האט אמאהל געהונקין ווייל ער איז אינ גאנצין געהיילט גיווארין

ווינדערליכע מעשיות מהרב הגאון ר׳ יואל סירקיס בעל ספר „בית חדש״ (ב״ח) וועלכער איז אויך גיוועזין רב אינ בעלז

עה) דער ב״ח איז גיוועזען און בעלז רב זענין אויף גישטאניב א חברה רשעים און האבין אנגעצינדין א מחלוקת האט זיך זייער האנד גישטארקט און זיי האבין אים איבער גיפירט פון דעם רבנות האט דער ב״ח מיט זיינ בני בית זיך זייער מצער גיוועזן ווייל ער איז גיוועזנ אגרויסער ארימאן ויהי היום און ערב שבת וויא ער האט זיך גיוואשען זיינ פנים אויף זיינ הויף זענין גיפלויגען פייגיל איבער זיינ קאפף און האבין גיפופטשיט וויא דער ב״ח האט דאס געהערט האט ער זיך גיפרייט איז ער אריינ גיגאנגען און שטוהב אריינ און האט גיזאגט צו זיינ ווייב דיא צדיקת אז דיא פייגיל האבין אים א בשורה גיזאגט אז ער איז אויף גינומען

גיווארען פאר רב אונ קראקא דעריבער גר״יט אהנ אויף שבת פונ דרייא מענטשינ׳ס וועגין וואס זייא זענען פון דארט גישיקט גיווארין מיט א כתב רבנות אונ זייא וועלען אהער קוממין אויף שבת דען אזוי האב איך געהערט פונ דיא פייגיל האט זיא אים גיזאגט איך האב דאך נישט קיינ געלד האט ער איר גיענטפערט גייא אונ לייא דיר אויף א משכון האט זיא אזוי גיטוהן אונ עס איז אזוי גיוועזן אז פאר נאכט זענען זייא גיקוממען דער נאך איז אונ בעלז גיוועזנ א גזרה אז דיא בעלי בתים האבון גימוזט ארויס נעמען דיאביינער פונ דיא טויטע אונ מען זאל זייא לייגין אויף א אנדער ארט האבינ דיא שטאט זייער פיל ע״נ געהאט דערפין האט זייא ר׳ שלום מבעלזא גיזאגט איר זאל נישט זארגען ווייל איך ווייס זוכער אז דיא ביינער זענינ פינ דיא מענטשען וואס זייא האבין גיקריגט מיט דעם ב״ח ז״ל

עו) אמאהל איז דער ב״ח נדחה גיווארין פונ זיינ רבנות אונ אשטאט דארך א מעשה וואס עס האט זיך פאסירט אז מען האט בעדארפט א לעכט צו לייכטין בייא א געווינערין האבען דיא בעלי בתים גיזאגט בוודאי בייא דעם רב וואס ער זיצט אונ לערינט נאך האלבע נאכט איז פערהאנדין אפייער אונ אלעכט ברענט זיך זענין זייא אהין גיגאנגין אנצינדין פון זיין ליכט האבען זייא גיפינין אז בייא דעם רב דער ב״ח איז גיוועזן פינסטער איז אונ דער פריא גיווארין א גרויסער רעש אונ ביהמ״ד אז דער רב זיצט נישט אונ לערינט תורה וויא עס געהער צו זיין אונ ער איז נישט אויף פונ נאך האלבע נאכט אהנ אזוי וויא עס איז גיווארפן אויף ארב ער זאל נישט שלאפין פונ האלבע נאכט אהנ האבין דיא בע״ב גימאכט איינ אסיפה האט מענ גיפסקינט אז מענ זאל אים מאכין פאר

אויס רב האט ער זיך מודה גיווען צו דעם פאלשקייט ווייל אונ אמת איז ער יא אויף גיווען נאר ער האט גילערנט אויסינווייניג אונ דער פינסטער ווייל ער האט נישט געהאט עטליכע גראשין צו קויפען לעכט דארך זיינ גרויס ארומקייט אונ דחקות וואס ער האט געהאט

עז) דאס איז דאך בעוויסט אז דער ב"ח איז אונ בעלז גיווען רב זייער מיט גרויס דחקות דער ציילין בעלזער חסידים אז אום פרייטיג האבין זיינע קריגער'ס גיפועלט בייא דעם האר פון בעלזא אז דער ב"ח זאל פונ דארט אנטלויפ'ן צייט פור אונ צוואנציג שעה אונ אויב גישט וועט מען אים פון דארט ארויס טרייבין מיט אייזערני קייטין דאמאלס האבין דיא בעלי בתים איבער גיענטפערט צו דעם שמש דאס פאפיר ער זאל דאס געבין דעם ב"ח פאר מנחה מען זאל אום טרויעריג מאכין אבער דער שמש האט גיווארט ביז מוצש"ק ווייל ער האט אום נישט גיוואלט מצער זיין א גאנצין שבת דאמאלס איז דער שמש צו אים גיקומין אונ דיא זאקין מיט דעם בריף אונ ער האט פאר אים זייער גיווייגט ער זאל אויף אים נישט בייז זיין ווייל ער האט דאס נישט גיטוהן מיט זיין ווילין האט דער ב"ח בייא אים גיוואלט נעמין דעם פאפיר האט ער עס אים נישט גוואלט געבין אונ דעם איז אים אהנגיקימען פון דער פאסט א כתב רבנות פון דער שטאד שילדוב דאמאלס האט אים דער שמש איבער גיענטפערט דאס פאפיר פון דיא בעלי בתים האט ער זייא גישאלטין אז זייא זאלין נישט האבין קיין מנוחה אפילו נאך זייער טויט אונ קבר אונ דעם שמש האט ער גיפרעגט וואס פאר אברכה ער וויל פאר דעם וואס ער האט אים נישט מצער גיווען פרייטיג אונ שבת

האט ער אים גיענטפערט אז ער האט נישט קיין קינדער זאל ער אים בענטשין אז ער זאל האבין אזא זוהן וויא אור זענש האט אים דער ב"ח גיענטפערט דיא ווערסט אזוי האבין איז אים גבוריין גיווארין דער זוהן ר' יצחק אב"ד דק"ק בעלזא

עח) אונ דעם יאהר תר"ו איז גיקומין דער שר פון דער זאלקאווער גרעניץ קיין בעלז האט ער גיזעהן אז דער אריין קים פון שטאט איז זייער בארג אפ אונ עס איז אסכנה האט ער גישוקט צו דיא גוישע בע"ב אז זייא זאלין נעמין ערד מען זאל דעם טאהל גלייך מאכין איז דארט גיוועזן א רשע האט ער גיזאגט אז דיזע ערד טויג נישט נאר צו נעמין פון דעם בית הקברות וואס עס איז אויף אהויכין אונ אשפיצוגין בארג האט ער געך געהייסין נעמין פון דעם בארג האבין זייא ארויס גיווארפין דיא ביינער פונ דיא טוטע אויס זייערע קברים ארויס נאר וויא זייא זענין גיקומין נעמין דאס קבר פונ דעם גאון ר' יצחק דער בעלזער רב איז דער גראבער אנידער גיפאלין אויף אקריינק פון א ציטערניש איז אצווייטער גיקומין אויף זיין ארט איז אים זיין פנים באלד אויס גידרייט גיווארין ארונטער האבין זיך אלע ביינער אום גיוואלגערט נאר דער גאון איז גיבליבין אונ זיין קבר

עט) בייא דעם רבין ר' שלום מבעלזא איז גיוועזן א גבאי אמשמש מיט זיינ נאמען ר' אלימלך ער האט זייער ליב געהאט בראנפינ פערשטייט זיך אלע חסידים האבין אים גיוואלט פאטערין נאר דער רבי ר"ש האט נישט גיוואלט ווייל ער איז אבער גיוועזן זייער א פרומער מאן האבין אים דיא חסידים גיפרעגט דיא ביסט דאך עפיס א משמש פאר וואס דערצייליסט דיא אינז נישט קיין

גרויסע זאכען פונ דיא נשמות וואס זייא קימענ צום רבין בייא
נאכט האט ער זייא גיענטפערט אז ער האט נישט גיזעהן נאר פיל
מאהל האט דער רבי ר"ש אשטילין ניגון מיט משונה-דיגע תנועות
אונ ער הייסט אים ארויס גיינ פינ זיינ חדר טאמער דאמאלס
קימינ צו אים דיא נשמות דעריבער וועל איך שוין פונ יעצט אהנ
פער שטיין וואס צו טוהן א מאהל דאנערשטיג בייא נאכט האט
ער זיך גימאכט שיכור פונ וויין אונ ער האט זיך אנידער גיווארפן
אויף דער קאפע דאמאלס האט דער רבי ר' שלום אויף אים
גישריגן מלך אבער ער האט זיך גימאכט שלאפנעדיג שנארכין
איז ר"ש גיקומין מיט צווייא לעכט נאהנט צו זיינע אויגין ער זאל
מלךין אויף וועקין נאר ער האט נישט גיענטפערט האט ער גיעפינט
זיינ טוהער זענען ארייג גיקומען אונ זיינ חדר אריין פיל טויזינדער
שמות איינע נאך דער אנדערער אונ א אלטע יודינע איז גישטאנין
אקייגען זיינ פנים האט ער זיא גיפרעגט ווער זיא איז האט זיא
גיענטפערט איך בינ דיא מוטער פונ דער שטאט דען דאס רוב שטאט
זענין פון אירע אייניקלעך זיא איז גיוועזין מיט צווייא הינדערט
יאהר צוריק פאר זייא האט זיא צו אים גיזאגט רבי עס איז דאך
אויף אונז שוין פערבייא גיגאנגען אלע ימי הדין אונ גיהנם אונ
יעצט זאלין מיר נאך ליגין אויף דעם וועג אונ מען זאל פאהרין אויף
אינזערע ביינער האט צו זייא דער רבי ר"ש גיזאגט דאס איז דאך
דיא קללה פונ דעם ב"ח עס איז שווער איר זאל קענין געהיילט
ווערען האט זיא גיענטפערט ווואלט ער דאך דאמאלסט תיכף געקערט
צו טוהן נישט יעצט אויך ווייסין מיר נישט ווער דער ב"ח איז
האט ער זייא גיענטפערט דאס איז דאך דער גאון ר' יואל סיקריש
אייער רב האט זיך אנידער גישטעלט און גיזאגט צום

רבי׳ן האט איר געהערט דיא חצפות פונ ר׳ יואל׳ישין דאמאלס האט דער רבי גישריגען דרך ארץ פארוואגילטער ער איז דאך גיוועזן א גדול אונ זיינ דור אונ מיר האבין אלע מורא פאר זיינ הייליגן נאמען דאמאלס האט איינער גיווינקין צים אנדערין אונ האב גיוויזין אויף ר׳ שלומין דהיינו מיר האבין אים נישט גיוויסט טייער צו האלטין אונ דער צייט זענין גיקומין צווייא רוחות צום רבי׳ן ר״ש אונ האבין גיזאגט מיר זענין יעצט גיוועזן פאר דעם ב״ח אונ וויל עס איז שוינ מקוים גיווארין די קללה האט ער אינז אלע מוחל גיוועזנ מיט דעם גאנצין הארץ האט ער זייא גיפרעגט וואס זאל איך טוהן האבין זייא אים גיענטפערט איר זייט אייך משתדל הינטין אונ מיר אויבין דיא צווייטע וואך איז ר׳ שלום גיפאהרין קיין זאלקאווי אונ ער האט גבעטין דעם שר ער זאל מבטל זיין די גזרה פאר דעם געלד וואס ער האט גיוואלט געבין אבער ער האט נישט גיוואלט איז פלוצלינג דער שר שלאף גיווארין מיט אקרענק אונ ער איז גישטארבין מיט א מיתה משונה ר״ל איז גיקומין א אנדערער אויף זיין ארט האט מען אים גיגעבין פיפצען הינדערט רייניש האט ער גיגעבין רשות מען זאל צוריק לייגין דיא ערד אויף איר ארט צו דעם בית הקברות האט איינער דערציילט אז ער אליין מיט דיא שטאט לייט האבין גיטראגין דיא ערד אונ קליינע כלים

וואונדערליכע מעשיות מהגאון ר׳ יהושע׳לע מבעלזא

פ) דער רבי ר׳ יהושיע׳לע איז גיוועזן זייער אגרויסער למדן האט ר׳ יצחק אהרן איטינגא דער למבערגער רב דערציילט אז ר׳ שלום איז אמאהל גיוועזן אונ לעמבערג איז זיינ פאטער ר׳ מרדכי זאב איטינגא גיגאנגין צו ר׳ שלום׳ינ מקבל פנים זיין דעם צווייטין

טאג האט ר׳ שלום ז״ל גישיקט זיין זוהן ר׳ יהושע׳לע וואס ער איז נאך גיוועזן א יונגער מאן צו ר׳ מרדכי זאב איטינגא אהיים האט ר׳ מרדכי זאב פאר אים גיזאגט אפלפל אונ ר״י האט אים גאר נישט גיענטפערט האט זיך גידאכט וויא ער פערשטייט גאר נישט וויא ר׳ יצחק אהרון האט דאס גיזעהן האט ער גיזאגט אונ אועך אריין אז ער זאל אויפהערין צו רעדין מיט אים דברי תורה וויל וויא אים דאכט זיך פערשטייט ער גאר נישט האט ער אים אפ גילאזט וויא ר״י האט זיך פין זייא אבגישייט איז ר׳ יצחק אהרן אים גיגאנגין בעלייטין אהיים אויפין וועג האט דער רבי ר״י איבער גיחזרט דעם גאנצין פלפול וואס ר׳ מ״ז האט ער גיזאגט מיט דעם וואס ער האט דאס גיזאגט האט ער פארגעסין א תוספת אונ ער האט זיך מיט אים זייער מפלפל גיוועזן אונ דאס אלץ איז גיוועזן פאמעלך גלייך וויא ער פערשטייט נישט פון דעם איז דערקענט גיווארין וויא ווייט ער איז בייא זיך גיוועזן א עניו

פא) איינער פון זיינע קרובים איז אמאהל צו אים גיקומין ער האט געהייסין דוד דער נאך האט ער דעם רבי׳ן אבגעטיען אשפיציל האט דער רבי ר״י גיזאגט אונ גאנץ תנ״ך שטייט דוד אן איוד אין אויף איין ארט שטייט מיט א יוד מיין האט ער נישט גיזאגט איז דער מענטש גיווארין אגרויסער שכור ר״ל

פב) ר׳ בנימין מונק פין למברג האט דערציילט אז בייא זיי אליין איז דיא מעשה גישעהן אונ דער צייט וואס מען האט אים ארויס גיטריבען פונ מדינת רוסיא האט ער גיוואהנט איאהר אין בעלזא איז אים גיבארין גיווארין א בן זכר איז דער רב גיוועזן א סנדק אונ נאך דעם ברית איז גירינען דאס בלוט אהן א אויף הער אונ

עס האט נישט געהאלפין קיין שום רפואה האבין זייא גישיקט גאך דעם מוהל האט ער גיזאגט אז עס איז אסכנה האט ער געהייסין רופין א דאקטער איז ער גילאפען צום רבי'ן דערציילין אים ער זאל בעטין רחמים פאר דעם קינד איז דער רבי דאמאלס גיזעסין בייא נאנד מיט זיינע קינדער האט ער צו זייא גיזאגט הערט אויס וועל איך אייך דערציילין א מעשה וואס עס איז גישעהן בייא דעם בעש"ט דער בעש"ט האט גהאט איינ תלמיד וואס ער איז גיוועזן א צדיק אונ א גרויסער חסיד האט ער געהאט צווייא טעכטער התונה צו מאכין אונ ער האט גאר נישט געהאט זייא צו געבין קיין נדן אונ חתונה צו מאכין האט אים זיין ווייב גיזאגט דיא פאהרסט דאך שטענדיג צום בעש"ט פאר וואס זאגסטו אים גאר נישט וועגען אינזערע טעכטער האט ער איר גיזאגט אז ער וועט דאס פאר אים מזכיר זיין נאר וויא ער איז אהין גיקומין האט ער זיך נישט גיוואלט איינשטעלין צו זאגין אים וויא זיין ווייב האט גיזעהן אז זיא הערט גאר נישט פון איר מאן איז זיא אויך אהינ גיפארין וויא דער חסיד האט גיזעהן אז זיין ווייב איז אויך גיקומען האט ער גימיזט אריין גיין צום בעל שם טוב אונ האט אים דערציילט זיין גאנץ הארץ האט אים דער בעש"ט גיזאגט דיא האסט אונ אמתי'ן נישט גוט גיטוהן מיט דעם וואס דיא האסט ביז אהער נישט דערציילט פונ דיינ שלעכט מזל יעצט וועל איך דיר זאגין אגוטע רפואה אז צו א קינד וואס ער ריגט עם אסך בליט דארף דעם מל זיינ זאל מען נעמען א זשאבע אונ מען זאל זיא אונ גאנצען פארברענין דערנאך זאל מען ארויף לייגין דאס אש אויף דער מילה וועט דאס בלוט אויף הערין צו ריגען אונ יעצט גייא דיר אהיים איז דער חסיד אהיים גיפארין

דורך א דארף אונ דער פריץ פון דעם דארף איז גיוועזן א יוד אגרויסער גביר וויא דער פריץ פונ דעם דארף האט אים גי זעהן האט ער אים גיבעטין ער זאל בייא אים איינשטיין אונ זאל בייא אים עסין מיטאג פאר דעם עסין האט ער בעדארפט ארויס גיין זיך אב פארין איז ער ארויס גיגאנגען אויף דער גאס האט דער יוד גיזעהן אז איינ קינד פונ דעם פריץ שטייט און איז משתין אונ דאס קינד איז נישט גימלית האט ער גיגעבין אציטער האט האט ער בייא זיך גיקלערט וויא אזוי קענ איך עסען בייא אזא מענטש וואס ער איז נישט מל זיינע קינדער וויא ער איז צוריק גיקומין אונ שטוב אריין האט אים דער הערר געהייסין גיין וואשין צום עסין האט ער נישט גיוואלט וויא ער האט אים דערציילט דעם אמת אונ האט גיזאגט איך קען בייא אייך נישט עסין ווייל איר זענט מבטל מצות מילה האט דער הערר אנגעהויבין צו וויינין אונ האט אים גיזאגט אז ער האט נאך צווייא קינדער אום גמילית וויל עס איז אים גיבארין גיווארין שוין פינף קינדער אונ זייא זענין גישטארבין מחמת מילה האט אים דער רב גיפסקנט אז ער זאל שוין דיא רעשט נישט מל זיין האט זיך דער חסיד דערמאנט דיא רייד פונ זיין רבי'ן דער בעש"ט זי"ע אונ האט אים גיזאגט איך האב דער צו א רפואה איז ער גיגאנגען אונ האט גינימען אזשבע אונ האט זיא פארברענט און צו שטויסין האט ער מל גיוועזן דאס ערשטע קינד אונ האט ארויף גיליגט דאס אש אונ עטליכע טעג איז עס פערהיילט גיווארין אונ עס איז צוריק גיזונד גיווארין אונ אזוי האט ער גיטוהן צו דיא רעשט צווייא קינדער זענען זייא אלע געהיילט גיווארין האט זיך דער גביר זייער גיפרייט אונ האט צו אים גיזאגט וואס זאל איך דיר געבין דערפאר בעט דיר אויס

וואס איך זאל דיר געבין וועל איך דיר געבין האט ער אים דערציילט אז ער האט צוויא גרויסע טעכטער אונ ער איז אגרויסער ארימאן אונ האט זייא נישט מיט וואס חתונה צו מאכען האט אים דער הערד גיפרעגט וויפעל דארף דאס אנטרעפען דיא חתונה מיט דעם נדן האט ער אים גיזאגט כך וכך האט דער הערר ארויס גינימען דאס געלד פון זיין קעשינע אונ האט אים גיגעבין האט דער בעלזער רב אויס גיפירט יעצט איז דאך ווינטער איז נישט מעגליך צו קריגין קיין זשאבע זאל דיא מעשה זיין צו רפואה גלייך וויא מען האט גיטוהן עס איז אזוי גיוועזן אז ער איז אהיים גיקומין האט זיך אויפגעהערט דאס בלוט צו גיין פון דעם קינד אונ עס איז געהיילט גיווארין.

פג) אין דעם יאר תרמ״א איז גיקומין א בחור פון אינגערין קיין בעלז אונ ער האט גיהייסין דוד אונ ער האט אבגיגעבין א קוויטיל מיט אבקשה אז דער רבי זאל אים מבטיח זיין אז ער וועט ניצול ווערין פון צוא זיין א זעלנער אונ ער וועט ארויס פרייא דער בחור איז גיוועזן א הויכער פרשוין אונ אגראבער האט אים דער רבי גיזאגט בלייב דא אויף שבת האט ער אזוי גיטוהן ווי עס איז גיקומען פרייטיג צו נאכט איז דער בחור גישטאנין בייא דעם קידוש האט אים דער רבי גיזאגט „צדוק נא דיר קידוש״ אונ אזוי איז גיוועזן בייא אלע סעודות האט אים דער רבי גירופען צדוק אונ האט אים גיגעבען שירים זינטאג איז דער בחור גיקומען צום רבין ער זאל זיך אב גיזעגינען האט ער גיפרעגט דעם רבי׳ן איך הייס דאך דוד פאר וואס האט איר מיך גירופען צדוק? האט אים דער רבי גיענטפערט אז דיא וועסט קוממין מען זאל דיך פריוועזן אויב דיא ביסט גוט וועט מען דיך ריפין צדוק אונ מען

וועט דיך ארויס לאזין פרייא ווייל דיא ביסט זייער גראב [צא - דיק] איז און אים מקוים געווארין דעם רבינ'ס ברבה מען האט אים א־ויס גילאזט פרייא ווייל ער איז גיוועזן זייער גראב

פד) דער רבי ר' יהושע'לע האט גיזאגט אז אלע מופתים וואס ער טוהט צו היילען משוגעים און ארויס צו טרייבין דיבוקים ה"ל וכדומה דאס איז נישט גיוועזן דורך קיין שום שמות נאר דורך דעם כח פון דעם לערנין ווייל און דער צייט פון זיין לערנען האט ער גיבעטין פון השי"ת אז דורך דעם כח און דעם זכות פון לערנין זאל אים השי"ת העלפען און דערפילען זיין גיבעט ער זאל דיא יודין טוהן ישועות

פה) דער רבי ר' יהושע'לע מבעלזא האט דער ציילט צווישין זיינע דברי תורה אז דער רבי ר' אלימלך מליזענסק איז אמאהל גיזוען און אשטאדט וויא ער איז פון דארט אוועק גיפאהרין איז דיא גאנצע שטאט אים נאך גיגאנגען נאך זיין וואגין צו באלייטין אים וויא דער רבי ר"א איז גיקומען אינטער דער שטאט איז ער אויך אראפ גיגאנגען פון זיין וואגין צווישען דיא מענטשין וואס זענין אים גיגאנגין באלייטין וויא דיא מענטשען האבין דאס גיזעהן האבין זייא זיך דערויף זייער פערווינדערט און האבין אים גיפרעגט פאר וואס ער טיט זייא אזוי זייא גייען דאך נישט נאר באלייטין דעם רבי'ן ר"א צום סוף איז ער אראפ גיגאנגין פון דעם וואגין צווישין זיי זעהט דאך אויס אז זייא בעלייטען דעם וואגין נישט רבי'ן ר' אלימלך? האט זייא דער רבי ר"א גיענטפערט ווייל ער האט און זייא גיזעהן אז זייא זענין מקיים דיא מצוה לוי' מיט גרויס התלהבות דעריבער גייט ער אויך אראפ אז כדי ער זאל זיך מיט זייא אוך האבען א חלק און דער מצוה:

פו) אמאהל איז דער בעלזער רב ר"י גיוועזן אונ לעמבערג ווען עס איז גיוועזן דיא אסיפה פין דיא רבנים איז ער גיגאנגעז מיט זיינע מענטשין און דער גאס פליצלינג וויא ער איז גיקומין פאר א הויז האט ער אראפ גיבויגין זיין קאפ אונ האט ארויף גילייגט זיין האנד אויף דעם שטערין אונ אזוי איז ער פערבייא גיגאנגין וויפיל הייזער אונ זיין פנים איז גיוועזן פארדעקט דער נאך האט ער גיזאגט צו זיין משמש צו האסטו נישט גיזעהן אז מען האט גיוואלט אראפ נעמין איין פאטאגראפיע.

פז) דאס זעלבע איז אויך גיוועזן בשעת דער רבי ר' יהושע'לע איז גיוועזן אונ טאמאשוב עטליכע וואכין אונ זימער שנת תרמ"ב איז נישט אבער צו שרייבען דעם גאנצין כבוד וואס ער רבי האט דאמאלס געהאט ווייל טויזינדער אונ צעהן טויזינדער יודין פון לובלינער גוברעניא אונ רוססיא אונ פולין זענען דאמאלס גיקומען קיין טאמאשוב אים זעהן וויא ער איז צוריק גיפארין פונ טאמאשוב קיין בעלז אז ער איז גיקומען צו דער גרעניץ וואס איז צווישן פולין אונ גאליציא האבין דיא נאטשעלניקיס פון דער גרעניץ אונ אמשנה נישט גיוואלט עפינען דעם טויער א ערך פון אפערטעל שעה אונ האבין זיך גימאכט גלייך וויא זייא האבען זיך זייער גיפוילט קיינער האט דאס נישט מרגיש גיוועזן נאר דער רבי אליין האט גיוויזין אז אייף דעם גאניק איז גיוועזן גרייט דער גאנצער אפאראט אים צו פאטאגראפירין אונ דער צייט וואס ער איז דארט גישטאנין און אין דער צייט וואס ער איז גיזעסין אויף זיין קאטש קייגין דעם גאניג האט ער דער נאך אויס גידרייט זיין פנים אונ א צווייטע זייט אריין זייא זאלין נישט אויס פירין זייערע מחשבות.

יפח) אין דעם יאהר תרנ"ד איז דער רבי שלאף געווארין אויף אשלאפקייט וואס ווערט אהן גירופען מורידין האבין דיא דאקטורים גיזאגט אז מען דארף אים מאכין איין אפעראציע איז ער גיפארין קיין ווין חאטש-זיין בני בית האבען אים גיבעטין ע' זאל זיך נישט מאכין קיין אפעראציאן האט ער זיי נישט געהארכט ווייל ער האט געזאגט אז דיא קרענק פערמיידט אים פון השי"ת דינסט פאר דעם אפעראציאן האט ער זיך טובל גיווען אונ אמקוה אונ האט גיזאגט וידוי האבען זייא אים געמאכט די אפעראציאן אינ זיי האבען גיטראפען נאר אונ עטליכע טעג ארים איז דיא קרענק פער ערגערט גיווארין האבען דיא דאקטורים מיט אים געהייסין אהיים פאהרין וויא ער איז גיקומען אסטאציע נאך ווין איז זיין הייליגע נשמה ארוס גיגאנגין בטהרה עס זענען דער בייא געשטאנין צעהן מענטשין וואס ער האט זיך מיט גיפירט יום כ"ג שב"ט שנת תרנ"ד האט מען אים גיפירט קיין בעלזא זכר צדיק לברכה.